

Ј *Комуналац*
ДИМИТРОВГРАД

Димитровград
Дана: 28.05.2024. год.
Дел. бр. 882-1/24

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2023. ГОДИНУ**

ОСНИВАЧ: *СО Димитровград*
НАДЛЕЖНА ФИЛИЈАЛА УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР: *Пирот*
ЈББК: *81015*
ДЕЛАТНОСТ: *36.00 – сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде*
МАТИЧНИ БРОЈ: *07299974*
СЕДИШТЕ: *Димитровград, улица Иве Андрића бр. 49*

Димитровград, мај 2024. година

САДРЖАЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ.....	2
1.1 Статус, правна форма и делатност предузећа.....	2
1.2 Визија и мисија.....	4
1.3 Стратешки циљеви.....	4
1.4 Извори финансирања и законски оквири.....	5
1.5 Организациона и управљачка структура предузећа са организационом шемом.....	9
1.6 Имена директора, извршних директора, Руководилаца РЈ и чланова надзорног одбора.....	11
2. ИЗВЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА ПО РАДНИМ ЈЕДИНИЦАМА У 2023. ГОДИНИ.....	12
2.1 РЈ „Водовод и канализација“.....	12
2.2 РЈ „Чистоћа“.....	15
2.3 РЈ „Услугне делатности“.....	21
2.4 РЈ „Гранични прелаз“.....	25
2.5 РЈ „Заједничке службе“.....	26
3. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ЗА 2023. ГОДИНУ.....	27
3.1 Основни финансијски извештаји.....	27
3.2 Финансијски извештај.....	31
3.3 Мерење ефикасности предузећа и финансијски показатељи.....	35
3.4 Субвенције и остали приходи из буџета.....	39
3.5 Средства посебе намене.....	40
3.6 Инвестиционе активности.....	41
4. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА-КАДРОВИ.....	42
4.1 Структура запослених.....	43
4.2 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи.....	45
4.3 Исплаћене зараде у 2023. години.....	45
5. УЛАГАЊЕ У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	46
6. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ.....	47
7. ИНФОРМАЦИЈЕ О ОТКУПУ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА.....	47
8. ПОСТОЈАЊЕ ОГРАНАКА.....	47
9. ИНФОРМАЦИЈЕ О АКТИВНОСТИМА У ОБЛАСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА.....	47
10. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ВЕЗАНЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА.....	48
11. ПОСЛОВНИ РИЗИЦИ И ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА.....	54
12. КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ И СПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ПОСЛОВАЊА.....	55

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

1.1 Статус, правна форма и делатност предузећа

ОСНИВАЧ: СО Димитровград (одлуком број 01-06-245 од 08.12.1989. год.).

ПИБ: 100610690

МАТИЧНИ БРОЈ: 07299974

СЕДИШТЕ ПРЕДУЗЕЋА: Димитровград, улица Иве Андрића бр.49

ОБЛИК СВОЈИНЕ: ДРЖАВНА

НАДЛЕЖНА ФИЛИЈАЛА УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР: Пирот

Предузеће је основано 1954. године под именом „Чистоћа " и као самостални правни субјекат постоји до 1980. године, од када послује као ООУР у оквиру предузећа „Услуга". Од 1987. године послује поново самостално као КРО „Комуналац", а од 1989. године добија садашње име ЈП „Комуналац". Од почетка је основна делатност била чистоћа да би се затим прикључивали водовод и канализација, гробље, паркинг и одржавање граничног прелаза, зеленило, грађевинске услуге, пијачне услуге, зимска служба и паркинг служба.

Јавно предузеће „Комуналац“ има статус правног лица са правима и обавезама утврђеним Законом о јавним предузећима, Одлуком о оснивању јавног предузећа и Статутом. У правном промету са трећим лицима, Јавно предузеће иступа у своје име и за свој рачун, а за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

План и програм са финансијским планом и ценовником за 2023. годину, усвојен је одлуком Надзорног одбора дана 29.11.2022. године (број 2267-2/22) и Решењем о давању сагласности на Програм пословања ЈП „Комуналац“ Димитровград Скупштине општине Димитровград донетим 20.12.2022. године (број 06-263/2022-17/23-17). Током 2023. године извршене су четири измене Програма пословања ЈП „Комуналац“ у складу са Законом о јавним предузећима. Све извршене измене са одлукама Надзорног одбора о усвајању и решењима Скупштине општине Димитровград о усвајању се налазе на сајту предузећа <https://komdmg.org.rs/>.

ПРЕТЕЖНА ДЕЛАТНОСТ: 36.00 – сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ:

- 81.30 – уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина;
- 36.00 – сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде;
- 47.80 – трговина на мало на тезгама и пијацама (пружање услуга на пијацама и издавање тезги у резервацију);
- 52.21 – услуге у друмском саобраћају (пратеће активности везане за рад паркиралишта или гаража и паркирање за бицикле);
- 81.22 – чишћење димњака, камина, пећи, шпорета, пећи за спаљивање отпада, котлова, вентилационих и издувних уређаја и др;
- 38.11 – одстрањивање отпадака и смећа, санитарне и сличне активности;
- 96.03 – погребне и пратеће активности;
- 08.10 – вађење камена за грађевинарство;
- 08.12 – вађење шљунка у песка;
- 23.61 – производња производа од бетона за грађевинске струке;

- 23.63 - производња готове бетонске смеше;
- 43.11 – рушење, разбијање објеката и земљани радови;
- 42.11 – груби грађевински радови и специфични радови и нискоградња;
- 43.91 – монтажа кровних конструкција;
- 42.99 – изградња саобраћајница, аеродромских писта и спортских терена;
- 43.99 – остали грађевински радови укључујући и специјализоване;
- 43.21 – постављање електричне инсталације и опреме;
- 43.29 – изолациони радови;
- 42.21 – постављање цевних инсталација;
- 43.29 – остали инсталациони радови;
- 43.31 – малтерисање;
- 43.33 – постављање зидних и подних облога;
- 43.34 – бојење и застакљивање;
- 49.41 – превоз робе у друмском саобраћају;
- 16.10 – резање и обрада дрвета;
- 16.23 – производња остале грађевинске столарије и елемената;
- 25.11 – производња металних конструкција и делова конструкција;
- 33.12 – поправка машина;
- 37.10 – уклањање отпадних вода;
- 38.32 – поновна употреба разврстаних материјала;
- 41.10 – разрада грађевинских пројеката;
- 41.20 – изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 42.29 – изградња цевовода;
- 43.22 – постављање водоводних, канализационих, грејних и климат. система;
- 43.30 – завршни грађевински радови;
- 43.91 – кровни радови;
- 45.20 – одржавање и поправка моторних возила;
- 52.10 – складиштење;
- 75.00 – ветеринарска делатност;
- 71.12 – инжењерска делатност и техничко саветовање;
- 81.10 – услуге одржавања објеката;
- 81.21 – услуге редовног чишћења зграда;
- 81.30 – услуге уређења и одржавања околине;
- 96.09 – остале непоменуте личне услужне делатности;
- 01.30 – гајење садног материјала;
- 01.49 – узгој осталих животиња;
- 35.30 – снабдевање паром и климатизација;
- 43.21 – постављање електричних инсталација (одржавање јавне расвете...);
- 49.39 – остали превоз путника у копноном саобраћају.

Делатности под шифрама 36.00, 38.11, 47.80, 81.22, 81.30 и 96.03, су у складу са чл. 2. ст. 1 Закона о комуналним делатностима („Сл. Гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018) јесу комуналне делатности од општег интереса.

Јавно предузеће може, поред делатности за чије је обављање основано, да обавља и друге делатности утврђене Статутом, уз сагласност Оснивача. Оснивач и Јавно предузеће

могу поједина права и обавезе у обављању делатности из члана 7. Статута уредити уговором у складу са Законом.

1.2 Визија и мисија

ВИЗИЈА

Успешно предузеће, које континуирано прати и примењује савремена достигнућа у производњи и преради воде за потребе снабдевања општине здравом, хемијски и бактериолошки исправном водом за пиће, сакупљању, пречишћавању и дистрибуцији воде и других активности из осталих делатности предузећа као што су: уређење и одржавање зелених и рекреационих површина, пружање услуга на пијацама и издавање тезги уз резервацију, услуге паркирања на обележеним јавним паркиралиштима, чишћење димњака, камина и пећи, управљање гробљима, послови зоохигијене, послови одржавања улица и путева, послови у области грађевинарства и одржавање јавне расвете.

МИСИЈА

Предузеће је своју мисију дефинисало у неколико сегмената, који чине основни оквир пословања и развоја предузећа, а то су:

- Континуирано и квалитетно обављање поверених делатности на технолошки савремен и еколошки прихватљив начин, уз максимално поштовање јавног интереса општине Димитровград, као оснивача овог јавног предузећа.
- Интезивна сарадња са грађанима и привредним субјектима, као корисницима услуга и развој еколошке свести и одговорности.
- Поштовање принципа одрживог развоја, стална брига о задовољству својих запослених и свих корисника услуга, као и њиховој добробити.

1.3 Стратешки циљеви

Основни стратешки циљеви којима ће тежити ЈП „Комуналац“ у средњерочном и дугорочном временском периоду:

- Континуирана и стабилна производња, дистрибуција и прерада воде без застоја за потребе грађана општине Димитровград,
- Наставак реконструкције уличних водоводних мрежа у граду и приградским насељима као и одржавање и модернизација водоводних објеката,
- Покретање истражних радова на проширењу постојећих изворишта,
- Ширење делатности у географском окружењу (организовано изношење смећа у свим селима, прикупљање секундарних сировина, примарна селекција отпада...),
- Инвестициона улагања у свим организационим јединицама, пре свега у набавци нове механизације и опреме,
- Максимални ниво квалитета услуга,
- Кадровско усавршавање и промене у кадровској структури,

- Очување постигнутог квалитета одржавања јавних зелених површина свих категорија
- Уређење нових урбаних цепова у граду и оплемењивање већ уређених јавних зелених површина новим садржајима,
- Усвајање нових технолошких процеса,
- Модернизација производних капацитета и побољшање услова рада запослених,
- Наставак позитивног пословања, односно остваривање добити по завршном рачуну.

1.4 Извори финансирања и законски оквири

ЈП „Комуналац“ Димитровград све своје активности и инвестиције финансира из сопствених средстава, односно сопствених прихода које остварује из делокруга својих делатности.

Пословање предузећа се заснива на законским условима датим у:

- Закону о јавним предузећима
- Закон о привредним друштвима
- Закон о јавној својини
- Закон о јавно - приватном партнерству и концесијама
- Закон о комуналним делатностима
- Закон о водама
- Закон о заштити потрошача
- Закон о заштити животне средине
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду
- Закон о управљању отпадом
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору
- Закон о ветеринарству
- Закон о добробити животиња
- Закон о планирању и изградњи
- Закон о озакоњењу објеката
- Закон о безбедности и здрављу на раду
- Закон о заштити од пожара
- Закон о приватном обезбеђењу
- Закон о оружју и муницији
- Закону о раду
- Закон о безбедности и здрављу на раду
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању
- Закон о јавним набавкама
- Закон о канцеларијском пословању
- Закон о сахрањивању и гробљима
- Закону о платном промету
- Закону о буџетском систему
- Закон о рачуноводству
- Закон о ревизији
- Закон о порезу на додатну вредност

- Закон о облигационим односима
- Закон о парничном поступку
- Закон о ванпарничном поступку
- Закон о управном поступку
- Закон о извршењу и обезбеђењу
- Закон о локалној самоуправи
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима
- Закон о фискализацији
- Закон о електронском фактурисању
- Уредбе Владе РС о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава
- Одлука Владе РС о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и локалне самоуправе
- Одлука СО-е Димитровград о водоводу и канализацији
- Одлуке о изменама и допунама Одлуке о водоводу и канализацији
- Одлука СО-е Димитровград о привременом уступању и газдовању водоводном и канализационом мрежом у приградским МЗ (Жељуша и Лукавица)
- Одлука СО-е Димитровград о комуналном уређењу на подручју граничног прелаза „Градина“
- Одлука СО-е Димитровград о одржавању гробаља и пружању погребних услуга
- Одлука СО-е Димитровград о уступању сеоског гробља у МЗ Лукавица на газдовање и управљање ЈП „Комуналац“
- Одлука СО-е Димитровград о уступању сеоског гробља у МЗ Жељуша на газдовање и управљање ЈП „Комуналац“
- Одлука СО-е Димитровград о уступању сеоског гробља у МЗ Гојин Дол на газдовање и управљање ЈП „Комуналац“
- Одлука СО-е Димитровград о одржавању чистоће у граду и насељима у општини
- Одлука СО-е Димитровград о зоохигијенској служби на територији општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о уређењу и одржавању градске пијаце
- Одлука СО-е Димитровград о условима и начину сакупљања и одвожења смећа из приградских насељених места
- Одлука СО-е Димитровград о комуналним делатностима
- Одлука СО-е Димитровград о додели искључивог права ЈП „Комуналац“ Димитровград за обављање делатности пружања услуга летњег одржавања путева на територији општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о додели искључивог права ЈП „Комуналац“ Димитровград за обављање делатности пружања услуга рушења или уклањања бесправно подигнутих објеката или предмета и ствари са јавних површина по основу извршних решења инспекцијских служби општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о висини накнаде за рад председника и чланова надзорних одбора Јавних предузећа чији је оснивач СО-е Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о додели искључивог права ЈП „Комуналац“ Димитровград за обављање делатности пружања услуга зимског одржавања путева

- Одлука СО-е Димитровград о додели помоћи мале вредности привредним субјектима на територији Општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о максималном броју запошљених на неодређено време у организационим облицима система локалне самоуправе Општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о јавним паркиралиштима
- Одлука СО-е Димитровград о преносу права коришћења топлотног котла на течном гориво
- Одлука СО-е Димитровград о условима и начину снабдевања топлотном енергијом
- Одлука СО-е Димитровград о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију
- Одлука СО-е Димитровград о давању на коришћење водоводне мреже у КО Гојин Дол ЈП „Комуналац“
- Одлука СО-е Димитровград о давању на коришћење водоводне мреже у радној зони „Белеш“ ЈП „Комуналац“ Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о одржавању јавних зелених површина
- Одлука СО-е Димитровград о димничарским услугама
- Одлука СО-е Димитровград о додели искључивог права ЈП „Комуналац“ Димитровград за обављање делатности одржавања јавног осветљења на територији Општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о начину континуираног изјашњавања корисника комуналних услуга
- Одлука СО-е о чувању и извођењу кућних љубимаца на територији Општине Димитровград
- Одлука СО-е Димитровград о обављању делатности зоохигијене
- Одлука о јавним и некатегорисаним путевима на територији општине Димитровград
- Одлука о држању домаћих животиња на територији општине Димитровград
- Одлука о допуни Одлуке о социјалној заштити општине Димитровград
- Правилник о обрасцу документа о кретању отпада
- Правилник о условима које морају да испуњавају прихватишта и пансиони за животиња
- Правилник о поступку и начину решавања захтева грађана за накнаду штете настале услед уједа напуштених животиња
- Правилник о исплати накнаде за покоп угинулих домаћих животиња на територији Општине Димитровград
- Правилник о признавању права на субвенционисање цене комуналних услуга имаоцима борачке легитимације
- Одлука о улагању непокретних и покретних ствари у капитал Јавног предузећа „Комуналац“ Димитровград
- Одлука Привременог органа општине Димитровград о смерницама за израду годишњег програма пословања за 2024. годину односно трогодишњег програма пословања за период 2024-2026. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса

У Предузећу је имплементирано низ аката као што су:

- Статут ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Кодекс понашања запослених у ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Колективни уговор послодавца ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Правилник о организацији рада и систематизацији радних места ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Акт о процени ризика,
- Правилник о безбедности и здрављу на раду ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у складу са међународним стандардом финансијског извештавања,
- Правилник о организацији и уређивању паркинг сервиса на територији општине Димитровград,
- Правилник о начину и условима коришћења мобилне телефонске мреже од стране запослених,
- Правилник о солидарној помоћи за запослене у ЈП „Комуналац“ Димитровград,
- Правилник о ангажовању лица ван радног односа,
- Правилник о донацији и спонзорству,
- Правилник о трошковима репрезентације,
- Правилник о условима и начину коришћења горива,
- Правилник о благајничком пословању,
- Правилник о прегледу и испитивању електричних инсталација ниског напона,
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања,
- Интерни план за спречавање корупције у јавним набавкама,
- Правилник о коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду
- Правилник о начину решавања приговора – рекламација корисника комуналних услуга ЈП „Комуналац“ Димитровград
- Правилник о уређењу поступка јавне набавке унутар ЈП „Комуналац“ Димитровград
- Правилник о организацији и спровођењу пописа, имовине и обавеза и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању
- Правилник о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената
- Одлука директора о накнади трошкова превоза за долазак и одлазак са рада
- Правилник о финансијском управљању и контроли за ЈП „Комуналац“ Димитровград
- Правилник о мапирању пословних процеса
- Стратегија управљања ризицима.
- Регистар ризика

1.5 Организациона и управљачка структура предузећа са организационом шемом

Према члану 27. Статута ЈП „Комуналац” органи предузећа су: Надзорни одбор, као орган управљања и Директор, као орган пословођења. Надзорни одбор и директор предузећа чине управу предузећа.

Надзорни одбор Јавног предузећа има три члана и секретара. Председника и чланове Надзорног одбора именује Оснивач на период од четири године, с тим да се један члан именује из реда запослених у предузећу. Члан Надзорног одбора из реда запослених бира се тајним гласањем свих запослених. Секретара Надзорног одбора именује и разрешава Надзорни одбор, на предлог директора из реда запослених у предузећу. Седници Надзорног одбора обавезно присуствују чланови и секретар Надзорног одбора, директор предузећа, технички директор, председник синдикалне организације и руководиоци општих, правних и кадровских послова, а по потреби и други запослени као известиоци.

Током 2023. године одржане су 35 седнице Надзорног одбора.

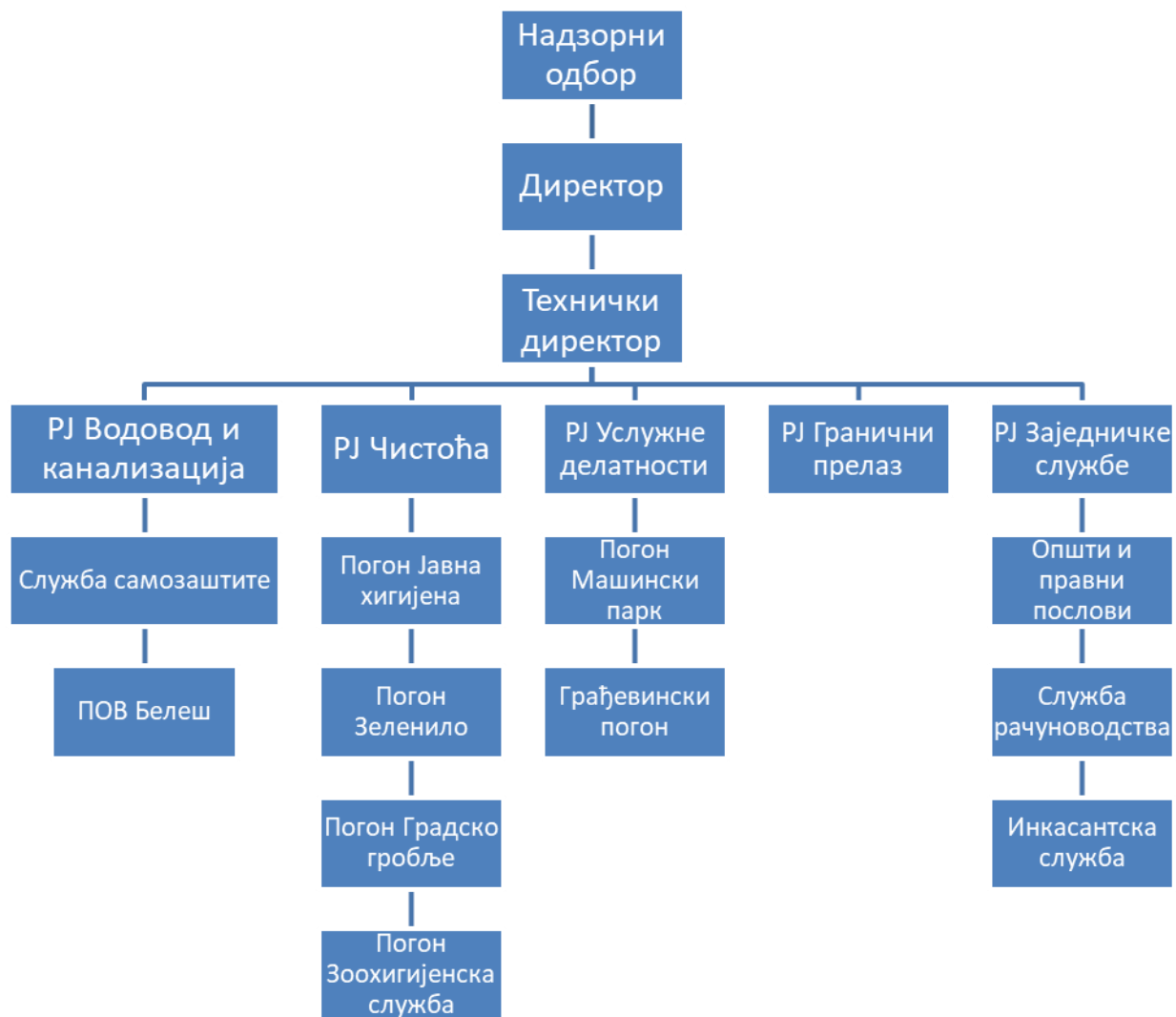
Унутрашња организација и систематизација радних места ЈП „Комуналац” уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Овим правилником утврђена је организациона структура предузећа, број радних места, квалификациона структура, опис послова и стручна оспособљеност запослених у циљу извршавања задатака из делатности предузећа утврђених Одлуком о оснивању, Статутом и важећим законским прописима.

Директор предузећа јесте орган пословођења предузећа.

Послови који се сматрају пословима органа пословођења предузећа су регулисани Статутом ЈП „Комуналац”, а то су:

- организује и руководи процесом рада и води пословање Предузећа,
- представља и заступа Предузеће у складу са Законом и Статутом,
- стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Предузећа,
- предлаже Програм рада и план развоја и предузима мере за њихово спровођење,
- подноси финансијски извештај, извештај о пословању и годишњи обрачун,
- учествује у раду и извршава одлуке Надзорног одбора,
- доноси одлуке о покретању поступка јавне набавке добара, услуга и радова,
- доноси одлуку о потреби заснивања радног односа, врши пријем у радни однос и закључује уговор о раду са запосленим,
- доноси одлуке о распореду радног времена и раду дужем од пуног радног времена
- обавља и друге послове у складу са Законом и одлукама НО.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЈП „КОМУНАЛАЦ“ (ШЕМА)

Предузеће чини економску и пословну целину, а своју делатност обавља преко пет радних јединица:

- РЈ „Водовод и канализација“
- РЈ „Чистоћа“
 - *Погон „Хигијена“*
 - *Погон „Зеленило“*
 - *Погон „Градско гробље“*
 - *Погон „Зоохигијенска служба“*
- РЈ „Услужне делатности“
 - *Погон „Машински парк“*
 - *Грађевински погон*
- РЈ „Гранични прелаз“
- РЈ „Заједничке службе“.

1.6 Имена директора, извршних директора, руководиоца РЈ и чланова надзорног одбора

НАДЗОРНИ ОДБОР ПРЕДУЗЕЋА:

Аца Крумски, председник
Владица Иванов, члан
Розита Димитрова, члан из редова
запослених

Решење о именовану председника и чланова Надзорног одбора ЈП „Комуналац“ Димитровград, број 06-117/2021-178-15, донето дана 11.06.2021. године. Основ именовања Закон о јавним предузећима, Закон о локалној самоуправи и Статут општине Димитровград.

ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА:

Саша Алексов

Решење о именовану директора ЈП „Комуналац“ Димитровград, број 06-117/2021-17/8-13, донето дана 11.06.2021. године. Основ именовања Закон о јавним предузећима, Закон о локалној самоуправи и Статут општине Димитровград.

ТЕХНИЧКИ ДИРЕКТОР:

Васил Ташков

РУКОВОДИЛАЦ РЈ „Водовод“

Ивица Тасев

РУКОВОДИЛАЦ РЈ „Чистоћа“

Розита Димитрова

РУКОВОДИЛАЦ РЈ „Услужне дел.“

Слободан Антов

РУКОВОДИЛАЦ РЈ „Гранични прелаз“

Александар Иванов

РЈ „Заједничке службе“

Александар Димитров, општ. и прав. посл.
Александар Ангелов, сл. рачуноводства

2. ИЗВЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА ПО РАДНИМ ЈЕДИНИЦАМА У 2023. ГОДИНИ

2.1 РЈ „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“

Радови на текућем одржавању водоводне и канализационе мреже у 2023.год.

<i>Р.бр.</i>	<i>Врста радова</i>	<i>Укупан број интервенција</i>
1	Радови на отклањању кварова на магистралном цевоводу	25
2	Радови на отклањању кварова на градској водоводној мрежи	244
3	Радови на отклањању кварова на сеоским водоводним мрежама	234
4	Радови на градској и сеоским канализационим мрежама	65
5	Радови на водоводној мрежи и инстал. на гран. прелазу Градина	7
6	Радови на канализационој мрежи и инстал. на гран. прелазу Градина	19
7	Нови водоводни прикључци	8
8	Нови канализациони прикључци	2
9	Радови на В и К инсталацијама за потребе ЈП „Комуналац“	54
10	Радови на В и К инсталацијама (за трећа лица)	198
Укупан број интервенција у 2023.год.		856

Трошкови текућег одржавања водоводне и канализационе мреже

- Вредност уграђеног водоводног и канализационог материјала у 2023.год.
(на основу магацинских налога) 3.734.961,79
 - Процењени трошкови ангажоване радне снаге и механизације (30%)1.120.488,54
 - Укупни трошкови одржавања 4.855.450,33
- динара без ПДВ-а.

Остварени приходи према трећим лицима (без рачуна за воду) :

- ✓ Укупно фактурисано по радним налозима од бр.1 до 176/2023-V и накнада за водоводне и канализационе прикључке : 1.049.053,80 динара без ПДВ-а.
- ✓ Укупно фактурисано по ситуацијама : 0,00 динара.
- ✓ Свега (по радн. нал. и ситуацијама) : 1.049.053,80 динара без ПДВ-а.

Поред радова на текућем одржавању водоводне и канализационе мреже изведени су радови на реконструкцији следећих уличних водоводних мрежа током 2023.год. :

<i>Р.бр.</i>	<i>Назив градилишта</i>	<i>Материјал/пречник/дужине новопостављене мреже</i>
1	- Реконструкција (замена) водоводне мреже у ул.М.Тита у Жељуши (од магистралног пута до јавне чесме) <i>Вредност уграђеног водоводног материјала: 1.786.098,54 дин. динара без ПДВ-а (са материјалом за затрпавање рова)</i>	ПЕ 3/4" – 800 m ПЕ 1" – 250 m ПЕ 6/4" – 6 m ПЕ 2" – 1.000 m Укупно : 2.056 m
2	- Реконструкција (замена) водоводне мреже у ул.Г.Димитров у Жељуши (завршни део улице) <i>Вредност уграђеног водоводног материјала: 41.758,77 динара без ПДВ-а. (без материјала за затрпавање рова – затрпавање материјалом из ископа)</i>	ПЕ 3/4" – 25 m ПЕ 1" – 110 m Укупно : 135 m
Укупна дужина замењених водоводних мрежа (m)		2.191 m

РЈ „ Водовод и канализација " је поред радова на реконструкцији – замени уличних водоводних мрежа извела и следеће радове :

- ✓ Резервоари Манастирче, Водице, Паскашија, Мојинци, В. Одоровци - превоз воде цистерном због несташице воде .
- ✓ Резервоар Белеш – испомоћ при геометарском снимању резервоара (за потребе техничког пријема објекта).
- ✓ ГИД („Метални погон") – чишћење погона од заосталог материјала и опреме (по Закључку ОВ бр.06-11/2023-15/120-12 од 25.01.2023.год.).
- ✓ СЦ Парк (објекат кафане) – радови на укидању водоводног прикључка због планираног рушења објекта некадашње кафане (Искључење са водоводне мреже по налогу оштинског грађевинског инспектора бр. 354-17/1/2021-14 од 06.02.2023.год. (314-1/23 од 23.02.2023. године).
- ✓ ул. Софијска – изнуђени радови на замени дела водоводне мреже (49 m) због неодговарајућег притиска у мрежи и учесталих интервенција (По Закључку ОВ бр.06-102/2023-15/132-11/2 од 05.05.2023. год.)
- ✓ Градиње , Гојин Дол – радови на локацијама укрштања водоводне мреже и гасовода у изградњи .
- ✓ ППОВ – замена црева за аерацију у АЛ1.
- ✓ ППОВ – замена оштећеног електроен. кабла (за напајање утопних пумпи).
- ✓ ППОВ – чишћење растиња и шевара у аерационим лагунама.
- ✓ ППОВ, Градски резервоар, резервоар Мотел, резервоар Манастирче, резервоар Жељуша, резервоар Гојин Дол („Тосинци"), резервоар Белеш, резервоар Бођи Дел, Ивкове воденице, ц.ст. Пртопопинци, ППОВ, прекидне коморе – кошење круга.
- ✓ Магистрални цевовод (ПК1 и ПК4) – испомоћ грађевинском погону при уградњи нових поклопаца на прекидним коморама.
- ✓ Ивкове воденице – сађење туја око објекта црпне станице.

- ✓ Ивкове воденице – уградња нове (замена старе) утопне пумпе (Grundfos) на бунару Б1.
- ✓ Смиловци – радови на ВиК инсталацијама за потребе МЗ Смиловци.
- ✓ Г. Белеш – пражњење септичких јама у делу насеља без изграђене фекалне канализационе мреже.
- ✓ Жељуша – црпљење воде на локацијама поплава.
- ✓ Испомоћ Погону „Машински парк" при чишћењу снега.
- ✓ Испомоћ Машинском погону при насипању пута од тех. базе до Градиња.
- ✓ Испомоћ Грађевинском погону при извођењу радова на поправци оштећених шахти.
- ✓ Испомоћ Грађевинском погону при извођењу радова на градском гробљу.
- ✓ Испомоћ Грађевинском погону – Куса Врана (санација потпорног зида).
- ✓ Жељуша („бара") – испомоћ Грађевинском погону при постављању пропуста.
- ✓ Испомоћ Грађевинском погону при извођењу радова у с. Смиловци за потребе МЗ.
- ✓ Испомоћ РЈ „Чистоћа" при кошењу.
- ✓ Испомоћ РЈ „Чистоћа" при заливању зелених површина („Врело" – пуњење цистерне муљном пумпом).
- ✓ Испомоћ магацину.
- ✓ Гасовод – испомоћ „Конвар"-у при испитивању гасовода на пробни притисак („канал-цет" , цистерна).

Извештај
о количинама захваћене пијаће воде на извориштима Ивкове воденице и
Пртопопинско врело у 2023.год.

<i>Месец</i>	<i>Ивкове воденице (m³/мес)</i>	<i>Пртопопинско врело (m³/мес)</i>	<i>Укупно (Ивк.в и Прт.вр) (m³/мес)</i>
Јануар	29.211	85.816	115.027
Фебруар	29.290	77.317	106.607
Март	31.988	88.142	120.130
Април	33.866	80.235	114.101
Мај	37.139	85.312	122.451
Јун	43.205	83.898	127.103
Јул	63.285	88.684	151.969
Август	53.730	88.588	142.318
Септембар	37.946	85.154	123.100
Октобар	29.502	88.451	117.953
Новембар	26.914	79.064	105.978
Децембар	29.244	73.853	103.097
Укупно (m ³ /год.)	445.320	1.004.514	1.449.834

Напомена :

- Због смањене издашности изворишта и ненаменске употребе воде током 2023.год. је долазило до пада притиска и несташице пијаће воде у појединим селима и вишим деловима града .
- Несташица пијаће воде у поменутом периоду је донекле ублажена допремањем воде цистерном .

Извештај
о количинама пречишћене отпадне воде на ППОВ Белеш у 2023. год.

<i>Месец</i>	<i>Количина пречишћене отп. воде (m³/мес)</i>
Јануар	71.000 (процена)
Фебруар	77.000 (процена)
Март	77.000 (процена)
Април	65.000 (процена)
Мај	66.000 (процена)
Јун	65.000 (процена)
Јул	62.000 (процена)
Август	66.000 (процена)
Септембар	57.000 (процена)
Октобар	60.000 (процена)
Новембар	60.000 (процена)
Децембар	75.000 (процена)
Укупно (m ³ /год.)	801.000 (процена)

Напомена:

- Због квара на мерачу протока на ППОВ Белеш за поједине месеце су унете процењене вредности кол. пречишћене отпадне воде (на основу података за 2019. године)
- По налогу Општинске управе у циљу смањења непријатних мириса на ППОВ Белеш од 18.04.2017. године део отпадне воде из канализационе мреже је упуштен у реципијент - р. Нишаву, док је део воде из Лукавачке реке преусмерен на ППОВ .
- Од стране оснивача током 2019. год. покренута је процедура за изградњу новог постројења за пречишћавање отпадних вода.

2.2 РЈ „ЧИСТОЋА“

ПОГОН ХИГИЈЕНА

Погон хигијена обавља следеће делатности:

Чишћење јавних површина подразумева чишћење саобраћајница, тротоара, платоа, стаза, зелених површина као и других површина у граду, извожење смећа на територији града и приградских насеља према недељном плану и програму.

Прање асфалтних површина и тротоара подразумева чишћење и прање воденим шмрковима јавних асфалтних површина на подручју града сходно потребама. Прање се врши специјализованим возилима аутоцистернама са шмрковима. Њихов рад на прању саобраћајница и асфалтних јавних површина прати и рад комуналних радника који раде на уклањању отпадака и нечистоћа.

Овај погон врши и сакупљање биоразградивог материјала (трава и грање) за потребе компостера те самим тим умањује укупну количину отпада који се одвози до Регионалне депоније Пирот“ поред Пирота. Компостирање је биолошка разградња органске материје, под утицајем микроорганизама у аеробним условима, све до настанка компоста. Компост је стабилан производ сличан хумусу. Зрео компост побољшава структуру и микробиолошку активност тла, стога може послужити као ђубриво или као средство за побољшање квалитета тла.

Издвајање секундарних сировина из укупне количине комуналног отпада такође доводи до смањења количине отпада који се одвози до „Регионалне депоније Пирот“ поред Пирота.

У оквиру послова које обавља радна јединица је и одржавање кишне канализације и одводних канала за атмосферску воду (вађење наталоженог материјала махом кишног наноса и одвожење истог, као и текуће и инвестиционо одржавање истих).

Приходи:

I. Фактурисани рачуни СО-е Димитровград на основу Уговора о одржавању чистоће на јавним површинама у општини Димитровград, бр. 400-42/2023-16 од 12.01.2023. године и на основу решења комуналне инспекције

1. Свакодневно сакупљање (са простора града и приградских насеља), одвожење и одлагање комуналног отпада на Регионалној депонији**15.212.383,20 дин.**
 2. Сакупљање и одвоз смећа са простора МЗ Поганово и МЗ Трнско Одоровци:
(По потреби) 8.956,67 x 33 изласка.....**295.570,11 дин.**
 3. Сакупљање и одвоз смећа са простора Забрђа:
(По потреби) 8.956,67 x 35 изласка.....**313.483,45 дин.**
 4. Пажњење контејнера за комунални отпад у улици Рудина 1 и Рудина 2 у МЗ Лукавица:
(По потреби)**37.054,98 дин.**
 5. Сакупљање и транспорт дивљих депонија на подручју града и приградских насеља.....**2.115.534,03 дин.**
 6. Сакупљ. и транспорт биоразград. отпада и хидратација компостера..... **383.063,42 дин.**
 7. Чишћење уличних покретних решетки, гајгера, ригола, сливника и канала у граду и приградским насељима (радници и механизација).....**72.995,22 дин.**
 8. Чишћење улица ауточистилицом**36.000,00 дин.**
 9. Остало.....**33.905,01 дин.**
- Свега (I) - (без ПДВ-а): 18.499.989,42 дин.**

II. Фактурисани рачуни Народној библиотеци „Детко Петров“ на основу Уговора о одржавању хигијене и чишћење пословних просторија

32.666,67 x 12 месеца **392.000,00 дин.**

III. Фактурисани рачуни Центру за културу Димитровград на основу Уговора о одржавању хигијене и чишћење пословних просторија

32.666,67 x 12 месеца 392.000,00 дин.

IV. Кућно смеће, дворишно смеће и депоновање отпада на Регионалној депонији -физичка лица (град и приградска насеља).....21.369.442,72 дин.

V. Правна лица.....8.159.807,58 дин.

VI. Секундарне сировине.....128.955,03 дин.

VII. Фактурисани рачуни трећим лицима:

- ✓ Извожење отпада са бензинске станице „S.A.V. TRADE“ Д.О.О. Ниш.....120.000,00 дин.
- ✓ Извожење отпада из угоститељског комплекса „Нишавска долина“.....120.000,00 дин.
- ✓ Извожење отпада из хотела „HAPPINES“.....130.909,08 дин.
- ✓ Извожење отпада из фабрике конфекције „Е. Миролио“.....218.181,84 дин.
- ✓ Постављање и скидање новогодишње декорације.....167.184,67 дин.
- ✓ Радови изведени по радним налозима..... 30.586,67 дин.

Свега (II-VII) - (без ПДВ-а): 31.229.067,59 дин.

Укупно приходи (I-VII) - (без ПДВ-а): 49.729.057,01 динара без ПДВ-а

Расходи:

1. Трошкови одлагања комуналног отпада на Регионалној депонији.....5.046.910,45 дин.
2. Трошкови материјала и опреме655.420,12 дин.
3. Трошкови средстава за хигијену.....281.042,48 дин.
4. Остали трошкови.....243.197,84 дин.

Укупно расходи (1-4) - (без ПДВ-а): 6.226.600,89 динара без ПДВ-а

Инвестиције:

1. Куповина металних контејнера за комунални отпад од 1,1м³ (40 ком.).....1.840.000,00 дин.
2. Куповина ПВЦ канти од 120л (250ком)605.000,00 дин.

Укупно инвестиције (1-2) - (без ПДВ-а): 2.445.000,000 динара без ПДВ-а

ГРАДСКА ПИЈАЦА

Градска пијаца је простор одређен планским актом, намењен и комунално опремљен за обављање промета пољопривредно - прехранбених и других производа и вршење услуга у промету робе, чије се одржавање, опремање и коришћење врши у складу са овом одлуком.

Одржавање пијаца се врши обављањем свих послова којима се обезбеђује несметано обављање промета и вршење услуга у промету робе, а нарочито чишћење пијаце после

пијачног дана (петак), наплата накнаде за коришћење објеката, опреме и пијачног простора, одржавање јавног кантара, одржавање објеката комуналне инфраструктуре (јавне чесме, јавног WC-а, хидранта, инсталације водовода и канализације, ограде, пијачног платоа и сл.)

Пружање услуга на градској пијаци:

I Остварени приходи од пружања услуга на градској пијаци (закуп):

у динарима

Продајно место	Бр. прод. места	Јединична цена (дин.)	Укупно
Продајно паркинг место на период од 1 године	9	31.865,00	286.785,00
Продајно паркинг место на период од 1 године	1	29.244,17	29.244,17
Продајно паркинг место на период од 6 месеца	5	18.666,67	93.333,35
Продајно паркинг место на период од 6 месеца	2	16.983,33	33.966,66
Продајно паркинг место на период од 3 месеца	2	9.333,33	18.666,66
Продајно паркинг место на период од 3 месеца	2	8.486,67	16.973,34
Продајно паркинг место на период од 3 месеца	1	6.732,50	6.732,50
Закуп простотије са расхладном комором	1	66.666,66	66.666,66
Дневна такса			288.941,73

Укупно приходи (без ПДВ-а): 841.941,73 динара

II Одржавање и функционисање градске пијаце:

- чишћење и прање робне и зелене пијаце као и саобраћајница око градске пијаце и продајних паркинг места
- одржавање локала и тоалета на градској пијаци
- редовно кошење и заливање тракастих зелених појасева на градској пијаци
- редовна поправка и одржавање старих тезги и објеката на градској пијаци
- остале активности везане за градску пијацу текле су редовно и у складу са одлуком о уређењу и одржавању градске пијаце и правилником о пијачном реду.

Трошкови одржавања градске пијаце (без ПДВ-а): 34.519,00 динара.

ДИМНИЧАРСКА СЛУЖБА

Значај димничарске службе огледа се у томе што је редовно чишћење димњака веома битно како са становишта противпожарне заштите и заштите животне средине тако и са становишта штедње енергената, јер је квалитетан и одржан димњак услов максималног искоришћења топлоте сагоревања.

Остварени приходи:

Извршени радови димничарске службе током 2023. год.

1. Приватне куће (испаљивање и преглед димњака).....**4.395,00 дин.**

ЗООХИГИЈЕНСКА СЛУЖБА

На основу одлуке Скупштине општине Димитровград о давању на коришћење војног комплекса „Оштри врх“, СЦВ и ВОЈИН у Димитровграду Јавном предузећу „Комуналац“ (Одлука бр. 06-157/15-1/40-14 од 21.12.2015. године) након чега је ЈП “Комуналац“ током 2018. године завршио реконструкцију постојећих објеката као и изградњу боксова са потребном инфраструктуром (септичка јама, јама – гробница, водовод, ограда, агрегат и соларни панели).

На територији општине Димитровград током 2023.године нешкодљиво је уклоњено 17 уинулих крава, 6 уинулих паса луталица, 2 мачке.

У прихватилишту за напуштене псе и мачке тренутно је смештено 44 паса луталица са комплетном документацијом.

Прихватилиште за напуштене псе и мачке 07.12.2018. год. од стране Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства и Републичке ветеринарске инспекције је добило одобрење за рад, чиме су испоштоване све законске норме потребне за прихват и смештај напуштених животиња.

Остварени приходи зоохигијенске службе током 2023. године су.....**23.214,99 дин.**

Расходи:

I. Трошкови хране и одржавања прихватилишта за псе и мачке	689.912,41 дин.
II. Помоћни материјал, алат и опрема	176.616,03 дин.
III. Трошкови средстава за хигијену и медикамената.....	39.989,61 дин.
IV. Утрошак горива и мазива	73.785,82 дин.
V. Остали трошкови	65.744,79 дин.

Укупно расходи (I-V) - (без ПДВ-а): 1.046.048,66 динара без ПДВ-а

ЗЕЛЕНИЛО

Сектор за одржавање јавних зелених површина бави се одржавањем јавних зелених површина према годишњем плану и програму који садржи: врсту, обим, динамику радова и висину средстава потребних за његову реализацију.

Одржавање подразумева негу и обнову биљног материјала, одржавање стаза, платоа, степеништа, обложених косина, замену инсталација и инвентара који припадају тој површини и служе њеном одржавању, одржавање чистоће, чишћење снега и леда као и предузимање мера за заштиту од пожара, антиерозивних мера и мера за заштиту од других елементарних непогода, инсеката, биљних болести и друге штете.

Приходи:

I. Фактурисани рачуни СО-е Димитровград на основу Уговора о одржавању зеленила на јавним површинама у општини Димитровград:

1. Резивање дрвореда у граду и приградским насељима.....	738.903,61 дин.
2. Кошење и сакупљање траве са зелених површина у граду.....	1.701.604,42 дин.
3. Окопавање, плевљење новоформираних и постојећих алеја у граду.....	428.668,48 дин.
4. Пролећно грабуљање травњака.....	27.713,00 дин.
5. Вађење процветалог сезонског цвећа	15.620,04 дин.

6. Садња сезонског цвећа.....	139.947,50 дин.
7. Кошење паркића у граду и приградским насељима.....	659.804,42 дин.
8. Заливање травњака (хидрантска мрежа и аутоцистерна).....	287.684,20 дин.

Свега (1-8) - (без ПДВ-а): 3.999.945,67 дин.

II Фактурисани рачуни трећим лицим

1. Кошење, резивање и резање бусења бусењачом.....	3.820,00 дин.
--	---------------

III Фактурисани рачуни по налогу Комуналног инспектора

1. Радови извршени по радном налогу бр.355-92-1/23-14 од 08.11.2023.год	158.228,58 дин.
---	-----------------

Укупно приходи (I-III)-(без ПДВ) – 4.161.994,25 динара.

Расходи:

1. Набавка садног материјала.....	781.700,00 дин.
2. Сервис тримера, косачица, моторних и телескопских тестера.....	92.000,00 дин.
3. Резервни делови за тримере, косачице, моторне и телескопске тестере.....	936.550,00 дин.
4. Набавка супстрата и ђубрива.....	22.786,00 дин.
5. Утрошак горива и мазива	657.666,09 дин.
6. Помоћни материјал	105.560,74 дин.
7. Остали трошкови	197.364,69 дин.

Свега расходи (1-7) - (без ПДВ-а): 2.793.627,52 дин.

ГРОБЉАНСКЕ УСЛУГЕ

Послови који се обављају како на градском гробљу у Димитровграду тако и на сеоским гробљима у МЗ Лукавица, МЗ Жељуша и МЗ Гојин Дол, а који су поверени ЈП „Комуналац“ на газдовање обухватају: организацију и обављање сахрана, израду бетонских ивица, чишћење око објеката и саобраћајница (од снега, бацање соли и ризле), чишћење степеништа, корпи за отпадке и површина око гробова, чишћење објеката (сала 1 и 2, капела, помоћна просторија, канцеларија, купатило и ВЦ), резивање шибља и дрвећа, окопавање ружа, цвећа, кошење, сакупљање орезаног и окошеног и извожење истог, плевљење и др.

Остварени приходи:

I Димитровград

Сахране, употреба капеле, употреба сале, одржавање за период од 10 година, накнада за израду ивица гроба и постављање споменика.....**5.462.373,04 дин.**

II Жељуша

Сахране, употреба капеле, употреба сале, одржавање за период од 10 год.....**1.112.829,12 дин.**

III Лукавица

Сахране, употреба капеле, употреба сале, одржавање за период од 10 година.....**347.335,71 дин.**

IV Гојин Дол

Сахране, употреба капеле, употреба сале, одржавање за период од 10 година.....205.919,05 дин.
Свега приходи (I-IV) - (без ПДВ-а): 7.128.456,92 динара.

Остварени расходи:

1. Чишћење објеката, површина око објеката и саобраћајница на градском гробљу и гробљима у приградским насељима Жељуша и Лукавица, резивање шибља и дрвећа, окопавање цвећа, плевљење, кошење, сакупљање орезаног и окошеног и извожење.....3.080.873,48 дин.
2. Утрошак основног материјала105.675,06 дин.
3. Утрошак материјала за одржавање хигијене69.507,00 дин.
4. Утрошак горива и мазива104.242,68 дин.
5. Остали трошкови100.482,21 дин.

Свега расходи (1-5)-(без ПДВ-а): 3.460.780,74 динара.

2.3 РЈ „УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ“

ПОГОН МАШИНСКИ ПАРК

Током 2023. године погон „Машински парк“ изводио је радове сходно потребама свих радних јединица предузећа и то:

ЗА РЈ „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“

Рад машина и камиона на инвестиционим радовима приликом замене водоводне мреже у улици Маршала Тита (Жељуша) и превоз, навоз, извоз, планирање и ваљање прљавог шљунка за потребе водовода приликом извођења ових радова.

Транспорт воде за пиће у приградским месним заједницама: МЗ Паскашија (88 m³), МЗ Мојинци (24 m³), МЗ Градиње (8 m³), МЗ Гојин Дол (24 m³), МЗ Жељуша (32 m³) - рад на водоводној мрежи, превоз воде за пиће на Наплатној рампи (8 m³), превоз воде за пиће на резервоар „Манастирче“ (400 m³), за потребе Р.Ј.“Чистоћа“ на резервоару „Водице“ (56 m³), фарма Петров (24 m³) и превоз воде на прихватилишту за псе и мачке (136 m³).

Рад машина и камиона приликом интервенција на водоводу и канализацији.

Рад камиона Канал-цет на одгушивању канализације.

ЗА РЈ „ЧИСТОЋА“

Рад аутосмећара на сакупљању смећа из града и приградских месних заједница и одвоз смећа на регионалну депонију у Пироту.

Рад камиона и радне машине на сакупљању дивљих депонија у граду и приградским месним заједницама.

Рад камиона на сакупљању секундарних сировина (картон, пвц амбалажа, гума, стакло, фолија, отпадни лим (метал – гвожђе)).

Рад аутоцистерни на прању улица у граду, прању градске пијаче, прању објеката „Прихватилиште за псе и мачке“ и рад аутоцистерни на заливању травнатих површина и дрвореда у сушном периоду.

Рад булдозера на планирању дела бивше депоније, која је одређена за одлагање шута и биомасе за компостирање.

ЗА РЈ „УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ“ (ГРАЂЕВИНСКИ ПОГОН)

Рад машина и камиона приликом извођења радова на основу Уговора, Решења и Закључака општинског већа

Радови на одржавању путева у зимском периоду по Уговору бр. 89-2/23 у износу од 895.866,66 динара без ПДВ-а.

Радови на летњем одржавању путева општине Димитровград – на основу уговора општине Димитровград, бр. 532-2/23 од 31. 03. 2023 год. (400-387/2023-16 од 31. 03. 2023.) и анекса 1 бр. 532-2/23/1 од 01. 08. 2023 год. (400-387/2023-16/1 од 01. 08. 2023.), вредност радова по окончаној ситуацији (број 532-4/23 од 21.11.2023.) износи 3.358.783,68 динара без ПДВ-а.

Радови на одржавању локалних и махалских путева општине Димитровград – на основу уговора општине Димитровград, бр. 531-2/23 од 31. 03. 2023 год. (400-388/2023-16 од 31. 03. 2023.) и анекса 1 бр. 531-2/23/1 од 10. 10. 2023 год. (400-388/2023-16/1 од 10. 10. 2023.), вредност радова по окончаној ситуацији (број 531-5/23 од 21.12. 2023.) износи 6.561.403,38 динара без ПДВ-а.

Радови који су рађени за друга правна лица без ПДВ-а:

- Високпромет ДОО у вредности од ----- 5.858,00 динара
- Ница транс у вредности од ----- 23.530,83 динара
- Маха-Tours doo у вредности од ----- 149.850,00 динара
- Хепи Старс доо у вредности од ----- 34.875,83 динара
- Deva med group у вредности од ----- 57.025,81 динара
- ПГ Истатков Марко вредности од ----- 12.351,66 динара
- SZTR FRIGOMONT у вредности од ----- 15.552,49 динара
- UG Harmonija Caribrod у вредности од ----- 18.337,50 динара
- KONVAR DOO у вредности од ----- 126.084,13 динара
- SGR SANI у вредности од ----- 47.423,31 динара
- Млекара Стара планина у вредности од ----- 77.521,63 динара
- Спортско удружење малог фудбала Балкански у вредности од ----- 51.975,00 динара
- Телемонтажа доо у вредности од ----- 67.934,13 динара
- VIRING DOO у вредности од ----- 16.400,00 динара
- Drumovi A&D DOO у вредности од ----- 24.600,00 динара

Радови који су рађени за физичка лица:

Укупна вредност радова----- 331.018.69 динара без ПДВ-а.

ГРАЂЕВИНСКИ ПОГОН

Током ове календарске године, грађевински погон изводио је следеће радове:

1. Радови на текућем и инвестиционом одржавању опреме, механизације и објеката за потребе и на терет ЈП “Комуналац“ Димитровград и слично:

- Радови на грађевинском одржавању објеката ЈП “Комуналац“ као и објеката на подручју Г.П. “Градина“.
- Радови на браварском одржавању механизације.
- Радови на зимском одржавању саобраћајница (заједно са механизацијом).
- Радови на поправци галантерије (клупе, тезге, контејнери, канте, парковске ограде...).
- Крпљење ударних рупа струготином и асфалтом у хладном поступку.
- Санација оштећених шахти.
- Израда АБ стајалишта за контејнере.
- Радови на реновирању објекта капела Гојин дол.
- Бетонирање стаза, шарпи и гробних места на градском гробљу, гробље Лукавица и Жељуша.
- Санација ограда извориште „Ивкове воденице“ и Градско гробље.
- Радови на изрази прихватилишта за псе и мачке на локалитету „Остри врх“.
- Израда водоводних шахти у ул. “Маршал Тито“ у с. Жељуша у склопу радова на замени мрежа (у склопу радова Р.Ј. “Водовод и Канализација“).
- Радови на уређењу нове управне зграде ЈП “Комуналац“.
- Радови на одржавању објеката водоснабдевања у власништву МЗ (Лукавица, Жељуша, Градиње, Крнишор, ...).
- Радови на постављању новогодишње расвете .
- Радови на јавним паркиралиштима (коловоз, ограде, сигнализација ...).
- Дислокација и поправка мобилијара (клупе, кошеви, голови, клацкалице...) за дечија игралишта.
- Браварско санирање градске саобраћајне сигнализације.

2. Уговорени радови (понуде, уговори.):

- Радови на одржавању локалних и махалских путева општине Димитровград – на основу уговора општине Димитровград, бр. 531-2/23 од 31. 03. 2023 год. (400-388/2023-16 од 31. 03. 2023.) и анекса 1 бр. 531-2/23/1 од 10. 10. 2023 год. (400-388/2023-16/1 од 10. 10. 2023.), вредност радова по окончаној ситуацији (број 531-5/23 од 21.12. 2023.) износи **6.561.403,38 динара** без ПДВ-а.
- Радови на одржавању јавне расвете на територији општине Димитровград – на основу уговора општине Димитровград, бр. 511-2/23 од 27. 03. 2023 год. (400-336/2023-16 од 27. 03. 2023.) и анекса 1 бр. 511-3/23 од 01. 08. 2023 год. (400-336/2023-16/1 од 01. 08. 2023.) , вредност радова по рачунима: Гр/1/23 од 03.07.2023. и Гр/4/23 од 20.11.2023. износи **1.995.628,38 динара** са ПДВ-ом.
- Радови на летњем одржавању путева општине Димитровград – на основу уговора општине Димитровград, бр. 532-2/23 од 31. 03. 2023 год. (400-387/2023-16 од 31. 03. 2023.) и анекса 1 бр. 532-2/23/1 од 01. 08. 2023 год. (400-387/2023-16/1 од 01. 08.

2023.), вредност радова по окончаној ситуацији (број 532-4/23 од 21.11.2023.) износи **4.030.540,42** (са ПДВ-ом).

- Радови на замени олука објекта Народне библиотеке „Детко Петров“ у Димитровград – на основу уговора, бр. 1846-3/23 од 13. 10. 2023 год. (192-11/10-2023 од 11.10.2023.), вредност радова по рачуну број Гр.3/23 од 15.11.2023 година, износи **220.320,00** динара са ПДВ-ом.
- Радови на рушењу постојеће ограде и изради нове ограде испред објекта ПС у Димитровграду, инвеститор „Виринг“ д.о.о. из Београда, ул. „Валентина Водника“ бр.7, – на основу уговора, бр. 2042-2/23 од 30. 10. 2023 год. (9/23 од 30.10.2023.), вредност радова по окончаној ситуацији (број 2042-4/23 од 17.11.2023.) износи **299.208,00** динара са ПДВ-ом.

3. Радови изведени по налозима Н.О. , инспекција, општинског већа... (о трошку ЈП „Комуналац“):

- Радови на изради канала за сакупљање и одвођење атмосферских вода у ул.“Вељко Влаховић“ у МЗ Жељуша – по решењу комуналног инспектора, број 355-54/23-14 од 22. 06. 2023 год. - **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на санацији аутобуског стајалишта, у ул.“Георги Димитров“ Белеш (Лукавачке рампе) – по решењу саобраћајног инспектора, број 344-179/23-14 од 31. 10. 2023 год. - **о трошку Ј.П.“Комуналац“.**
- Радови у с.Смиловци за потребе МЗ - **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на постављању спусне рампе за инвалиде - по закључку Општинског већа општине Димитровград, број 06-223/2023-15/146-6/2 од 13. 09. 2023 год.- **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на електричној инсталацији ради безбедности објекта у с.Скрвеница - по закључку Општинског већа општине Димитровград, број 06-30/2023-15/123-10/3 од 17. 02. 2023 год.- **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на чишћењу и пражњењу просторија Машинског погона - по закључку Општинског већа општине Димитровград, број 06-11/2023-15/120-12 од 25. 01. 2023 год.- **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на санацији кровне конструкције на непокретности у улици „Славјанска“ број 2 - по закључку Општинског већа општине Димитровград, број 06-29/21-15/20-11/3 од 24. 02. 2021 год.- **о трошку ЈП „Комуналац“.**
- Радови на санацији просторија у дому културе МЗ Гојин Дол - по Одлукама Надзорног одбора Ј.П. „Комуналац“ Димитровград, број 2267-6/22 од 26. 12. 2022 год. и 2200-4/23 од 22. 11. 2023 год. - **о трошку ЈП „Комуналац“.**

4. Радови изведени по налозима Н.О., инспекција, општинског већа... (о трошку налогодавца):

- Радови на отклањању штета од временских непогода – инвеститор општина Димитровград, вредност радова (рачун број Гр/2/23 од 06.07.2023.) износи **998.478,74** динара са ПДВ-ом.
- Радови на рушењу зграде „Парк“ – по налогу општинског грађевинског инспектора бр. 351-255/2022-14 од 22. 02. 2023. – инвеститор општина Димитровград, вредност радова (Окончана ситуација број 2436-3/22-23 од 08.03.2023 односно 16 400-257 од 10.03.2023.) износи **379.932,00** динара да ПДВ-ом.

2.4 РЈ „ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ“

Сходно Одлуци о комуналном уређењу на граничном прелазу „Градина“ ЈП „Комуналац“ је вршио одржавање комплетне инфраструктуре на граничном прелазу током 2023. године и то:

1. **Одржавање јавне хигијене** - чишћење површина прелаза и објеката и одвоз смећа на регионалној депонији. Такође, два пута недељно све асфалтне површине чисте се ауто-чистилицом, као и редовно прање ауто-цистерном или цревима преко хидрантске мреже. У зимском периоду радило се је на рашчишћавању снега са свих површина, а нарочито око објеката и са пешачких стаза. После рашчишћавања се на асфалтне површине разбацивала ризла и индустријаска со.
2. **Перманентно одржавање инсталације водовода, канализације и грејања**, као и спољашње инсталације (хидрантске и разводне водоводне мреже, кишне и фекалне канализације и топловода од топлане до објеката), тако и унутрашњих инсталација објеката и санитарних чворова.
3. **Перманентно одржавање електро инсталација и сигнализације** – на свим објектима прелаза и управне зграде као и комплетне расвете граничног прелаза.
4. **Одржавање зелених површина** – како на самом прелазу тако и око објеката управне зграде, кошење травњака, чишћење, заливање, ђубрење, резање ниског и високог растиња. Травњаци се редовно косе и заливају, а цвеће окопава, орезује и залива. У 2018. години извршено је обнављање украсног растиња и досађен је потребан број садница. Такође је и испред управне зграде Царинарнице извршена садња украсног цвећа.
5. **Сервисне услуге претовара, ускладиштења и преглед робе** (заједно са службеним лицима Царинарнице).
6. **Одржавање јавних тоалета на прелазу.**
7. **Одржавање објеката** обухвата кречење, чишћење, одржавање столарије, браварије, електро и ВиК инсталације, санитарије, компјутерске опреме, инвентара, фасадне и кровнопокривачке радова, одржавање инсталације грејања, одржавање комплетне расвете, одржавање техничких средстава и тд.

За горе наведене активности ЈП „Комуналац“ је током 2023. године издвојило средства у износу од 12.125.694,91 дин (без ПДВ-а).

Током 2023. године на граничном прелазу „Градина“ ЈП „Комуналац“ остварио је следеће приходе:

1. Приход од наплате накнаде за одрж. граничног прелаза и јавног тоал.....**310.246.977,07 дин.**

2.5 РЈ „ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ“

Радну јединицу “Заједничке службе“ чине служба општих, правних и кадровских послова, као и служба рачуноводства, који врше све потребне административно-техничке послове: послове рачуноводства, правне послове, послове јавних набавки и комерцијале у складу са важећим законским прописима.

Служба „Општих, правних и кадровских послова“

Служба за опште, правне и кадрoвске послове обавља правне и опште послове за све Радне јединице и службе у предузећу. Под правним и кадровским пословима подразумева се обављање послова који произилазе из радних односа, израђивање аката, уговора, решења, решавање имовинско-правних односа, заступање предузећа пред судовима и другим установама, припрема документације за тужбе, послови везани за органе управљања, писање записника и одлука и други послови. У оквиру службе су послови везани за јавне набавке и комерцијални послови, магацински, послови везани за заштиту на раду, инкасантска служба, паркинг служба, писарница, архива предузећа и послови система ФУК. Службом руководе руководилац и шеф кадрoвске службе.

Служба „Рачуноводства“

Рачуноводство обезбеђује податке и информације о финансијском положају, успешности и променама финансијског положаја ЈП „Комуналац“ Димитровград за екстерне и интерне кориснике финансијских извештаја. Финансије су део службе рачуноводства и обухватају контролу новчаног пословања и кредита, односе с пословним банкама, финансирање пословних функција, управљање потраживањима и обавезама, обрачун и плаћање пореза, доприноса и других дажбина, обрачун и исплату зарада и накнада зарада, благајничко пословање и наплате и исплате преко текућих динарских рачуна. У оквиру службе рачуноводства и финансија обављају се следећи послови:

- финансијско књиговодство
- састављање и достављање финансијских извештаја
- вођење аналитике, помоћних књига и евиденција
- благајничко пословање
- рачуноводствено планирање
- рачуноводствени надзор и контрола
- рачуноводствено извештавање и информисање
- обрачун зарада, накнада зарада и других примања запослених
- обрачун и плаћања по уговорима о делу, ауторским и другим уговорима
- обрачун и плаћање пореза, доприноса, царина и других дажбина
- састављање и достављање пореских пријава и других прописаних евиденција и обрачуна од стране државних и других органа
- наплате и плаћање преко динарских и девизних рачуна правног лица

Радници заједничких служби извршили су све потребне административно-техничке послове за потребе свих радних јединица.

Током 2023. године редовно су измириване зараде радницима, обавезе према добављачима као и обавезе према држави.

3. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

3.1 Основни финансијски извештаји

Биланс стања

Укупна актива тј. пословна имовина у 2023.години износи 402.635 хиљада динара, и у односу на план остварење износи 115%.

Пословна имовина се састоји из сталне имовине (нематеријална имовина 3.418 хиљада динара, некретнине, постројења и опрема 330.227 хиљада динара), обртна имовина 68.990 хиљада динара.

На позицији земљиште и грађевински објекти повећана је вредност по основу Одлуке Скупштине општине Димитровград о улагању непокретних и покретних ствари у капитал Јавног предузећа, број 06-272/2023-17/31-8 од 25.10.2023.године и Уговора Општине Димитровград и Јавног предузећа о улагању у виду неновчаног улога у капитал предузећа, број 400-2072/2023-17 од 28.12.2023.године. Овим је дефинисано да Јавно предузеће укњижи у своје пословне књиге наведена средства са закључним вредностима датим у аналитичким картицама основних средства Општине Димитровград укупне набавне вредности 41.152.025,60 динара, и укупне садашње вредности 25.241.206,00 динара са обрачуном амортизацијом и исправакама вредности закључно са 02.11.2023. године.

Код некретнина, постројења и опрема узета у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми имамо незнатно прекорачење у делу постројења и опреме у припреми из разлога улагања и одржавања основних средстава, улагања на адаптацији нове управне зграде, реконструкцији водоводне мреже на улици Маршала Тита у селу Жељуша, и припреми реконструкције улице Кирило и Методи у Димитровграду.

На билансној позицији Одложена пореска средства немамо остварење. Одложена пореска средства или обавезе по основу сталних тј. основних средстава су у ствари одложени порези, који настају на основу разлике између неотписане вредности основних средстава по пореској амортизацији и неотписане књиговодствене вредности основних средстава, у складу са пореским прописима и Законом о порезу на добит правних лица. Привремена разлика која настаје у случају када је обрачуната неотписана књиговодствена вредност основних средстава мања од обрачунате неотписане вредности основних средстава по пореској амортизацији представља одбитну привремену разлику што доводи до признавања одложених пореских средстава. У 2022. години после обрачуна пореске амортизације и израде пореског биланса за 2022. годину, настала је пореска обавеза те су пореска средства укинута и прекњижена.

Одступање у делу залиха материјала и резервних делова је настало услед набавке материјала за текуће инвестиционе радове на обнови водоводне мреже и набавке материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара у циљу одржавања нивоа редовних пословних активности предузећа. Прекорачење је настало у 2022. години услед набавке материјала за планирану инвестицију у 2022. години - Замена цевовода и водоводне мреже у улици Кирил и Методи у Димитровграду. Поменута инвестиција је привремено заустављена због непостојања комплетне потребне документације, те самим тим набављени материјал се тренутно налази на залихама, и исти ће бити утрошен приликом наставка реализације поменуте инвестиције. Предузеће има и проблема са застарелим залихама, за које се из године у годину не проналази адекватно решење.

Потраживања по основу продаје износе 11.646 хиљада динара и у односу на стање из претходне године повећана су за 7%.

Јавно предузеће је својим пословним активностима регулисало прилив и одлив готовине, те стање готовине позитивно премашује планирану вредност и износи 11.203 хиљада динара.

Укупна пасива или извори средстава једнаки су укупној пословној имовини и износе 402.635 хиљада динара. Реализација у односу на планирано стање је 115%.

Укупна пасива се састоји из капитала 278.670 хиљада динара, одложене пореске обавезе 1.535 хиљада динара, дугорочно одложених прихода и примљених донација 80.817 хиљада динара и краткорочних резервисања и краткорочних обавеза 41.613 хиљада динара.

Основни капитал предузећа је повећан за 25.241.206,00 динара односно за садашњу вредност основних средстава укњижених по Одлуци и Уговору са Општином Димитровград (детаљно објашњење у делу повећања ставке земљиште и грађевински објекти).

Предузеће је на дан 31.12.2023. године извршило преиспитивање корисног века употребе и фер вредности појединих група основних средстава, процену ревалоризационих резерви, те је у складу са добијеном проценом извршило повећање ставке позитивне ревалоризационе резерве. У односу на претходну годину повећање износи 17%.

Нераспоређени добитак ранијих година износи 106.728 хиљада динара. Смањење у односу на претходну годину је из разлога искњижавања основних средстава, објашњених у кварталним извештајима током 2023.

Предузеће је пословну годину завршило са добитком од 17.483 хиљада динара. Претходне године Предузеће је пословало са губитком. Остварена добит премашила је планом предвиђена очекивања. Након усвајања годишњег извештаја о пословању и финансијског извештаја за 2023. годину, Надзорни одбор ће донети одлуку о расподели остварене добити.

Пошто је неотписана књиговодствена вредност основних средстава на дан 31.12.2023. године већа од неотписане пореске вредности основних средстава, привремена пореска разлика износи 10.235 хиљада динара те износ одложене пореске обавезе (15% од привремене разлике) је 1.535 хиљада динара.

Порески расход периода из биланса успеха износи 5.898 хиљада динара, те после умањења плаћених аконтација током 2023. године, обавеза по основу пореза на добитак износи 3.126 хиљада динара.

На осталим позицијама биланса стања нема значајнијих одступања.

Ванбилансна актива (група конта 88) и ванбилансна пасива (група конта 89) износе 421.122.584,53 динара, а односе се на основна средства која нису у власништву Јавног предузећа „Комуналац“ и формиране обавезе по тим средствима. У претходној години износ ових средстава је био 436.324.360,13 динара, смањење износа је резултат искњижавања одређених средстава са ванбилансе евиденције и прелазак у власништво по основу Одлуке Скупштине општине Димитровград о улагању непокретних и покретних ствари у капитал Јавног предузећа.

Биланс успеха

Предузеће је за период 01.01. до 31.12.2023.године остварило пословне приходе у износу од 425.322 хиљада динара, те је план у потпуности остварен, а у односу на претходну годину су већи за 19%. Пословни приходи су остварени од продаје услуга на домаћем тржишту, а највећи део пословних прихода предузеће остварује по основу наплате таксе за одржавање граничног прелаза и то 74% у односу на укупно остварене приходе.

У истом периоду пословни расходи износе 405.927 хиљада динара, у односу на план реализација износи 95%, док су у односу на претходну годину пословни расходи већи за 14%. Пословни расходи се састоје од трошкова материјала и резервних делова 22.270 хиљада динара, трошкови горива и енергије 38.042 хиљада динара, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи 266.463 хиљада динара, трошкови производних услуга 36.091 хиљада

динара, трошкови амортизације 28.183 хиљада динара, нематеријални трошкови 12.035 хиљада динара, расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске) 2.843 хиљада динара. Као што можемо видети највећи део расхода се реализује на трошкове зарада и остале личне расходе и то 65% у односу на укупно остварене расходе.

Предузеће је остварило пословни добитак у износу од 19.395 хиљада динара (планиран пословни добитак), док је и претходној години остварен пословни губитак од 1.102 хиљада динара.

Финансијски приходи и расходи се претежно остварују од камата. Финансијски приходи износе 812 хиљада динара, а финансијски расходи 706 хиљада динара. Остварен је добитак из финансирања од 106 хиљада динара.

Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха су остварени у износу од 5 хиљада динара, а односе се на приходе од усклађивања вредности потраживања од купаца односно наплаћених потраживања која су у ранијем периоду индиректно отписана.

Расходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха износе 972 хиљада динара и представљају исправку вредности потраживања и обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана.

Остали приходи у износу од 2.169 хиљада динара се односе на приходе остварене по основу продаје опреме и материјала, од казни радника, од наплаћених пенала, штета и др., од наплате трошкова извршитеља, од накнада штете, од судских спорова, од наплате накнаде за успешност спровођења поступка и наплаћених отписаних потраживања.

Остали расходи у износу од 3.055 хиљада динара чине расходи по основу остварених губитака од расхода основних средстава, мањкова, по основу расходовања залиха материјала, накнаде штете трећим лицима, остали непоменути расходи, казне за привредне преступе и прекрашаје, трошкови извршног поступка, трошкови судско-парничних поступака, хуманитарна помоћ, остали непоменути расходи (златна бонитетна извршност-кристална плакета).

Предузеће је у 2023. години остварило добитак пре опорезивања у износу од 17.648 хиљада динара, што је премашило планирана очекивања. После обрачуна пореског расхода периода и одложених пореских прихода, предузеће пословну годину завршава са нето добитком у износу од 17.483 хиљада динара. Предузеће је планирало нето добитак, док је у претходној години остварило нето губитак од 14.508 хиљада динара.

Извештај о токовима готовине

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 73/2019 и 44/2021) разврстано у мало правно лице за пословну 2023. годину, те није у обавези да саставља пуни сет финансијских извештаја што укључује и извештај о токовима готовине. Како исти достављамо у кварталним извештајима односно у Извештају о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања приказаћемо образложење и Извештаја о токовима готовине.

Укупни приливи готовине за 2023. годину износе 805.352 хиљада динара, а састоје се из токова готовине из пословних активности 804.035 хиљада динара и токова готовине из активности инвестирања 1.317 хиљада динара.

Укупни одливи готовине за 2023. годину износе 794.565 хиљада динара, а њихову структуру чине одливи готовине из пословних активности 768.934 хиљада динара, одливи готовине из активности инвестирања 19.848 хиљада динара, и одливи готовине из активности финансирања од 5.783 хиљада динара.

Приливи готовине из пословних активности чине продаја и примљени аванси у земљи 798.830 који су за 19% већи од износа из претходне године; примљене камате из пословних

активности 812 хиљаде динара и остали приливи из редовног пословања 4.393 хиљада динара.

Одливи готовине из пословних активности чине: исплата добављачима и дати аванси у земљи 482.899 хиљада динара, зараде, накнаде зарада и остали лични расходи 231.644 хиљада динара, плаћене камате у земљи 706 хиљада динара, порез на добитак 2.467 хиљада динара, одливи по основу осталих јавних прихода 50.854 хиљада динара, остали одливи из пословних активности 364 хиљада динара. Одливи готовине из пословних активности су већи за 14% од одлива из 2022.године.

Приливи готовине из активности инвестирања се односе на продају нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме која у 2023. години износе 1.317 хиљада динара. У претходној години износили су 67 хиљада динара.

Одливи готовине из активности инвестирања се односе на куповину нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме и износе 19.848 хиљада динара, у односу на претходну годину ови одливи су већи за 6%, а проценат реализације у односу на план је 112%.

Приливи готовине из активности финансирања нису планирани и нису ни остварени у 2023. години.

Одливи готовине из активности финансирања у делу краткорочних кредита у земљи имамо износ од 5.783.000,00 динара који није планиран, а односи се на отплату дозвољеног минуса по текућем рачуну насталом у претходној години до израде и продужетка новог Уговора са ОТП банком о дозвољеном прекорачењу (приликом склапања новог Уговора Предузеће је морало да на свом текућем рачуну има позитиван салдо).

У 2023. години већи су приливи готовине од одлива, те имамо нето прилив у износу од 10.787 хиљада динара, што са готовином на почетку периода која износи 416 хиљада динара даје крајње стање готовине од 11.203. хиљада динара.

3.2 Финансијски извештај

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

ПРИХОДИ								
Р.Б.	ОПИС	КОНТО	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4x100	ИНДЕКС 7/6x100
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	61						
1	Приходи од воде, канализације и извожења смећа (физичка лица)	61401 и 6140	33,183,752.83	36,159,784.53	43,500,000.00	44,688,089.52	109.0	102.7
2	Приходи од воде, канализације и извожења смећа (правна лица)	6141	10,485,136.10	11,274,922.00	15,000,000.00	13,360,731.43	107.5	89.1
3	Приходи од Р.Ј. Водовод и канализација	6142	598,460.18	754,118.77	3,500,000.00	1,049,053.80	126.0	30.0
4	Приходи од гробљанских услуга	6143	7,346,750.39	4,680,249.52	6,800,000.00	7,128,456.92	63.7	104.8
5	Приходи пијачних услуга	6144 и 6501	1,076,622.52	807,232.37	1,000,000.00	774,661.50	75.0	77.5
6	Приходи зоохигијене и азила за псе	6146	44,097.48	21,846.00	50,000.00	23,214.99	49.5	46.4
7	Приходи од чишћења и прања улица	6147	19,554,263.85	19,789,046.09	20,520,000.00	19,873,080.47	101.2	96.8
8	Приходи од зеленила	6149	4,063,505.45	3,960,481.29	4,500,000.00	4,161,994.25	97.5	92.5
9	Приходи од димњичарских услуга	61410	7,960.00	1,094.17	5,000.00	4,395.00	13.7	87.9
10	Приходи од сакупљања и продаје папира, стакла и пластике	61412	177,740.00	93,900.00	100,000.00	128,955.03	52.8	129.0
11	Приходи од услужних делатности, зимског одржавања путева и одржавања јавне расвете	61413, 6148, 61417, 61481 и 614131	12,621,566.25	12,627,284.16	22,000,000.00	16,489,449.51	100.0	75.0
12	Приходи од наплате паркинга у граду	61418	604,666.68	714,720.02	900,000.00	671,341.68	118.2	74.6
13	Приходи од услуге одржавања Граничног прелаза и јавног тоалета	61414 и 61416	234,921,644.18	239,325,478.75	306,000,000.00	310,246,977.07	101.9	101.4
	ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА И ДОНАЦИЈА	64						
14	Приходи од премија, субвенција, дотација и донација	640	2,065,475.03	24,082,544.96	3,000,000.00	1,147,573.94	1,166.0	38.3
	ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	65						
15	Приходи од закупнина	650 без 6501	318,165.49	342,542.58	500,000.00	66,666.67	107.7	13.3
16	Остали пословни приходи	659	80,000.00	0.00	80,000.00	100,000.00	0.0	125.0
	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	66						
17	Приходи од камата	662	66,657.61	291,592.93	270,000.00	811,725.68	437.4	300.6
18	Позитивне курсне разлике	663	0.24	7.30	100.00	6.03	3,041.7	0.0
19	Остали фин. приходи	669	0.00	0.00	50,000.00	0.00	0.0	0.0
	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	67						
20	Добици од продаје некретнина, постројења, опреме и материјала	670 и 673	824,826.00	1,272,960.00	800,000.00	1,321,098.00	154.3	165.1
21	Вишкови	674	0.00	360.00	100.00	200.00	0.0	200.0
22	Приходи по основу отписа обавеза	6773 и 6750	4,997.26	204,049.11	80,000.00	187,914.35	4,083.2	234.9
23	Остали непоменути приходи	679	860,985.82	346,131.92	450,000.00	659,658.63	40.2	146.6
	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂ.ВРЕДН. ИМОВ.	68						
24	Приходи од усклађ.вредн. о.с. и потраж.	682 и 685	5,096.88	2,548,368.76	1,300,000.00	5,412,568.46	49,998.6	0.0
	ДОБИТАК ПОСЛ.КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕК.ПРОМЕНЕ РАЧ.ПОЛ.ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА И ПРЕНОС ПРИХОДА	69						
25	Приходи по основу грешке из ранијих година	692	159,569.82	2,000.00	50,000.00	0.00	1.3	0.0
26	УКУПНО ПРИХОДИ (од 1 до 25)		329,071,940.06	359,300,715.23	430,455,200.00	428,307,812.93	109.2	99.5

РАСХОДИ								
Р.Б.	ОПИС	КОНТО	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4x100	ИНДЕКС 7/6x100
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ	51						
1	Трошкови основног материјала и рез.делова	511 и 514	14,778,027.58	17,722,844.42	29,330,000.00	15,316,610.24	119.9	52.2
2	Трошкови осталог (режијског) материјала	512	4,350,707.77	6,176,406.11	7,100,000.00	5,614,162.63	142.0	79.1
3	Трошкови горива и енергије	513	28,283,709.60	32,188,168.54	44,600,000.00	38,041,728.72	113.8	85.3
4	Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	515	698,847.98	391,390.50	2,700,000.00	1,339,118.28	56.0	49.6
	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	53						
5	Трошкови услуга фирми	530	2,886,008.03	4,851,587.92	8,940,000.00	7,213,115.18	168.1	80.7
6	Трошкови транспортних услуга (ПТТ)	531	1,374,502.90	1,582,147.81	2,000,000.00	2,436,226.60	115.1	121.8
7	Трошкови услуга текућег одржавања	532	1,996,490.46	2,084,639.08	2,650,000.00	4,231,965.48	104.4	159.7
8	Трошкови закупнина	533	0.00	0.00	50,000.00	0.00	0.0	0.0
9	Трошкови рекламе и пропаганде	535	369,775.00	1,107,832.00	1,250,000.00	1,865,270.00	299.6	149.2
10	Трошкови анализе воде и процена ризика на радном месту	5391 и 5393	2,090,417.03	1,844,811.50	3,650,000.00	2,633,295.40	88.3	72.1
11	Трошкови осталих услуга	5392 и 5395	4,701,265.00	5,268,219.84	5,880,000.00	5,046,910.45	112.1	85.8
12	Трошкови одржавања Г.П. Градина	5398	3,539,914.75	6,130,259.28	6,000,000.00	12,125,694.91	173.2	202.1
	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА	54						
13	Трошкови амортизације	540	33,419,800.36	34,797,009.06	29,000,000.00	28,182,779.91	104.1	97.2
	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	55						
14	Услуге ангажовања извршиоца за обављање послова	55091	27,962,872.44	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0
15	Трошкови непроизводних услуга	550	4,032,500.23	2,563,096.80	3,000,000.00	2,685,193.43	63.6	89.5
16	Трошкови репрезентације	551	1,316,159.00	1,797,732.60	1,970,000.00	2,507,931.81	136.6	127.3
17	Трошкови премије осигурања	552	2,548,520.71	2,840,013.05	3,200,000.00	3,184,835.05	111.4	99.5
18	Трошкови платног промета	553	1,161,906.05	1,339,026.42	1,550,000.00	1,226,446.93	115.2	79.1
19	Трошкови чланарина и доприноса	554	666,913.00	493,804.00	750,000.00	500,572.00	74.0	66.7
20	Трошкови пореза	555	855,432.33	883,915.89	1,300,000.00	882,772.89	103.3	67.9
21	Остали нематеријални трошкови	559	937,827.64	941,994.61	1,200,000.00	1,047,874.36	100.4	87.3
	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	56						
22	Остали фин. Расходи и расходи камата	561 и 562	454,302.46	608,408.37	650,000.00	705,863.31	133.9	108.6
23	Негативне курсне разлике	563	1,151.92	4.07	100.00	2.35	0.4	2.4
	ОСТАЛИ РАСХОДИ	57 и 58						
24	Губици од расх. и продаје нематер.улагања, некретн., постр.и опр.	570 и 573	214,203.89	294,136.82	200,000.00	2,393,087.16	137.3	0.0
25	Обезвређивање залиха материј.	574, 576, 577	510,624.36	246,666.47	500,000.00	315,785.78	48.3	63.2
26	Остали непоменути расходи	579	783,511.01	1,859,873.31	1,600,000.00	346,032.80	237.4	21.6
27	Усклађивање вредн. о.с. , потраж. и аванса	582,585 и 589	548,444.98	191,187.80	200,000.00	3,814,666.45	34.9	1,907.3
	ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА РАНИЈИХ ПЕР.	59						
28	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису мат. значајне	592	35,929.73	37,492.70	50,000.00	0.40	104.4	0.0
29	УКУПНО (од 1 до 28)		140,519,766.21	128,242,668.97	159,320,100.00	143,657,942.52	91.3	90.2

РАСХОДИ ЗАРАДА ЗАПОСЛЕНИХ								
Р.Б.	ОПИС	КОНТО	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4x100	ИНДЕКС 7/6x100
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Маса Бруто 2 (са припадајућим порезима и доприносима на терет послодавца)	520 и 521 и 529	170,401,576.28	194,626,642.37	217,222,743.78	216,724,578.04	114.2	99.8
2	Трошкови накнада по уговору о делу	522	407,036.15	343,364.20	400,000.00	425,925.96	84.4	106.5
3	Накнаде члановима надзорног одбора	526	1,037,195.28	1,030,189.03	1,200,000.00	1,141,975.36	99.3	95.2
4	Превоз запослених на посао и са посла	52910 и 5296	494,429.00	523,323.00	750,000.00	579,245.66	105.8	77.2
5	Дневнице на службеном путу у земљи и иностранству	52911 и 529118	561,736.23	583,034.94	900,000.00	470,955.11	103.8	52.3
6	Накнада трошкова на службеном путу у земљи и иностранству	52913, 529131, 5394	617,640.71	103,341.32	800,000.00	734,860.52	16.7	91.9
7	Отпремнине за одлазак у пензију	5290	592,358.00	994,600.75	2,765,000.00	2,635,240.50	167.9	95.3
8	Јубиларне награде	5292	2,551,376.00	1,773,306.45	1,040,000.00	1,034,626.68	69.5	99.5
9	Помоћ радницима и породици радника	5293, 52904, 529041 и	1,159,048.00	1,022,055.11	8,200,000.00	7,958,206.70	88.2	97.1
10	Уговори о привременим и повременим пословима (Јавни радови НСЗ,...)	5242	2,031,569.03	1,381,870.15	1,300,000.00	1,128,114.94	68.0	86.8
11	Остали трошкови запослених и других физ. лица	5243,525 и 5298 и 52981	186,813.03	12,992.65	250,000.00	42,762.40	7.0	17.1
12	Услуге ангажовања извршиоца за обављање послова	528		28,336,998.52	34,473,421.22	34,125,254.78	0.0	99.0
13	Укупно (од 1 до 12)		180,040,777.71	230,731,718.49	269,301,165.00	267,001,746.65	128.2	99.1
	Укупно расходи (29+13)		320,560,543.92	358,974,387.46	428,621,265.00	410,659,689.17	112.0	95.8

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРИХОДА И РАСХОДА

ОСТВАРЕЊЕ 2021

Период	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	РЕЗУЛТАТ
01.01. - 31.12.2021.	329,071,940.06	320,560,543.92	8,511,396.14

ОСТВАРЕЊЕ 2022

Период	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	РЕЗУЛТАТ
01.01. - 31.12.2022.	359,300,715.23	358,974,387.46	326,327.77

ПЛАН 2023

Период	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	РЕЗУЛТАТ
01.01. - 31.12.2023.	430,455,200.00	428,621,265.00	1,833,935.00

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ДАН 31.12.2023.

Период	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	РЕЗУЛТАТ
01.01. - 31.12.2023.	428,307,812.93	410,659,689.17	17,648,123.76

ОБРАЗЛОЖЕЊА УЗ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

ПРИХОДИ:

Приходи од продаје производа и услуга

1 - 13. У приходном делу табеле од редног броја 1 до редног броја 13 су детаљно приказани приходи од продаје производа и услуга које ЈП "Комуналац" остварује по основу своје делатности.

Приходи од премија, субвенција, дотација и донација

14. Приходи од премија, субвенција, дотација и донација који обухватају приходе од Националне службе за запошљавање за финансирање приправника и јавних радова, као и донације и повраћај пореских дажбина.

Други пословни приходи

15. Приходи од закупнина - односе се на приходе од станарина, закупнине локала.

16. Остали пословни приходи - специфични приходи као што је надзор наших инжењера за потребе других субјеката.

Финансијски приходи

17. На овој позицији су приказани приходи камата од банака и камата од купаца.

18. Позитивне курсне разлике

19. Остали финансијски приходи.

Остали приходи

20. Добици од продаје некретнина, постројења и опреме
21. Приходи од вишкова
22. Приходи по основу отписа обавеза
23. Остали непоменути приходи - овде су обухваћени приходи од казни радника, приходи од наплате трошкова извршитеља, приходи од накнаде штете и приходи од судских спорова

Приходи од усклађивања вредности имовине

24. Приходи од усклађивања вредности основних средстава и потраживања - то су приходи од књижења процене о.с. и наплаћених индиректно отписаних потраж.

Добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике, исправке грешака ранијих периода и пренос прихода

25. Приходи по основу грешке из ранијих година - односе се на погрешно прокњижене ставке из ранијих година

РАСХОДИ:

У расходном делу табеле у делу трошкова материјала и енергије садржани су следећи трошкови:

1. Трошкови основног материјала и резервних делова се односе на материјал који је потребан за функционисање свих радних јединица, а трошкови резервних делова су намењени машинском парку предузећа као и разним другим машинама које користе друге радне јединице.
2. Трошкови осталог (режијског) материјала се односе на ХТЗ опрему за раднике, канцеларијски материјал .
3. Трошкови горива и енергије укључују нафту и нафтне деривате, електричну енергију, огревно дрво и гас.
4. Трошкови једнократног отписа алата и инвентара су расходи набавке и стављања у употребу алата и инвентара.

У делу трошкова производних услуга садржани су следећи трошкови:

5. Трошкови услуга фирми (дорада, обрада, ...) на изради учинка, разни ремонти, дораде, обраде и занатске услуге.
6. Трошкови транспортних услуга укључују трошкове ПТТ услуга (моб. телефони, пошта, интернет, фиксна тел.) и услуге превоза од других фирми.
7. Трошкови услуге одржавања се односе на текуће одржавање опреме и механизације.
8. Трошкови закупнина су плаћање накнаде за закуп објеката, локала, машина и опреме од правних и физичких лица.
9. Трошкови рекламе и пропаганде - штампање календара и другог рекламног материјала поводом новогодишњих празника.
10. Трошкови анализе воде и процена ризика на радном месту.
11. Трошкови осталих услуга се односе на трошкове одлагања отпада на регионалној депонији у Пироту.
12. Трошкови одржавања Г.П. Градина укључују редовно одржавање граничног прелаза, као и остале трошкове одрж.

Трошкови амортизације:

13. Трошкови амортизације нематеријалних и основних средстава.

У делу нематеријалних трошкова садржане су следеће ставке:

14. Услуге ангажовања извршиоца за обављање послова, односи се на раднике ангазоване преко агенције - овај конто је промењен у 2022. години.
15. Трошкови непроизводних услуга - услуге ревизије, адвоката, извршитеља, здравствене

услуге, трошкови центра за заштиту потрошача, услуге програмера као и стручног усавршавања запослених.

16. Трошкови репрезентације се односе на услуге угоститељства, као и трошкове куповине у прехранбеним продавницама (сок, кафа, чај,...)

17. Трошкови премије осигурања обухватају трошкове осигурања запослених од последица несрећног случаја, трошкове осигурања основних средстава, компјутера и сличних уређаја, трошкове осигурања од одговорности према трећим лицима и осигурања возила.

18. Трошкови платног промета су провизије банака, трошкови одржавања рачуна, издавања гаранција и друге банкарске услуге платног промета.

19. Трошкови чланарина и доприноса се односе на чланарине Привредној комори Србије, Регионалној привредној комори - Пирот и Удружењу "Комдел" .

20. Трошкови пореза обухватају порез на имовину, накнаду за коришћење водног добра, накнаду за испуштenu воду, накнаду за заштиту животне средине.

21. Остали нематеријални трошкови су везани за трошкове објављивања огласа за јавне набавке, трошкове административних, судских, граничних такси и претплате на стручну литературу.

У финансијским расходима садржани су следећи трошкови:

22. Расходи камата се односе на камате на банкарске кредите, за дозвољени минус као и камате на порезе и доприносе.

23. Негативне курсне разлике су негативне разлике између девизне вредности кредита и његове динарске вредности.

У остале расходе укључујемо:

24. Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опрема.

25. Обезвређивање залиха материјала настало по основу застарелости и оштећености

26. Остали непоменути расходи се односе на трошкове спорова, накнаде штете трећим лицима, издатке за хуманитарне установе.

27. Усклађивање вредности основних средстава по процени и обезвређење потраживања и старијих од 365 дана и датих аванса.

Исправка грешака из ранијих година:

28. Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне.

3.3 Мерење ефикасности предузећа и финансијски показатељи

Индикатори за мерење ефикасности пословања показују да ли је остварен напредак у пословању предузећа. О индикаторима се може судити са становишта висине ових индикатора у ранијем периоду или на основу стопа која су остварила друга јавно комунална предузећа која обављају исту делатност.

Мерење ефикасности Предузећа у 2023. години извршено је према основним финансијским показатељима како би се на што ефикаснији начин сагледало пословање Предузећа.

	у хиљадама				
Укупни капитал	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	366.911	370.821	368.239	460.091	232.010
Реализација	368.948	455.977	453.884	217.497	278.670
Реализација/план (%)	100%	122%	123%	47%	120%

у хиљадама

Укупни имовина	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	593.526	590.589	591.745	578.983	351.555
Реализација	597.784	579.085	566.517	351.571	402.635
Реализација/план (%)	100%	98%	95%	60%	114%

у хиљадама

Пословни приходи	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	337.328	351.828	352.218	375.835	427.455
Реализација	304.866	301.613	327.149	354.636	425.322
Реализација/план (%)	90%	85%	92%	94%	99%

у хиљадама

Пословни расходи	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	334.237	345.342	352.756	368.862	425.921
Реализација	293.160	299.843	318.013	355.738	405.927
Реализација/план (%)	87%	86%	90%	96%	95%

у хиљадама

Укупни приходи	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	345.180	354.440	357.529	378.368	430.405
Реализација	309.419	304.304	328.912	359.299	428.308
Реализација/план (%)	89%	85%	91%	95%	99%

у хиљадама

Укупни расходи	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	340.587	350.402	356.657	372.364	428.571
Реализација	300.307	304.080	320.525	358.934	410.660
Реализација/план (%)	88%	86%	89%	96%	95%

у хиљадама

Пословни резултат	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	4.593	4.038	872	5.904	1.834
Реализација	9.102	244	8.511	330	17.648
Реализација/план (%)	198%	6%	976%	6%	962%

у хиљадама

Нето резултат	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	7.989	2.017	742	5.219	1.484
Реализација	4.838	-7.603	6.676	-14.508	17.483
Реализација/план (%)	60%	-376%	899%	-278%	1.178%

у хиљадама

Број запослених на дан 31.12.	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	150	150	150	165	158
Реализација	154	148	148	144	142
Реализација/план (%)	102%	98%	98%	87%	89%

Напомена: Број запослених не узима у обзир запослене на одређено време због замене привремено одсутних радника којих је на дан 31.12.2023. године било 11 запослених.

у хиљадама

Просечна нето зарада	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	46.920	49.941	52.339	61.247	70.576
Реализација	39.095	51.472	54.974	63.099	71.834
Реализација/план (%)	83%	103%	105%	103%	101%

Напомена: Просечна нето зарада поред основне зараде укључује и увећање зараде, остале накнаде (за годишње одморе, боловање до 30 дана, плаћено одсуство), топли оброк, регрес, минули рад и сл.

у хиљадама

Инвестиције	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
План	53.264	58.509	49.210	33.280	24.630
Реализација	28.907	39.914	29.519	18.936	10.685
Реализација/план (%)	54%	68%	59%	56%	43%

Табела: Вертикална анализа рацио показатеља ЈП „Комуналац“ Димитровград

Назив	2019.година	2020.година	2021.година	2022.година	2023.година
ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ					
Општи рацио ликвидности	0,29	0,52	1,79	1,25	1,65
Ригорозни рацио ликвидности	1,14	0,75	0,78	0,28	0,58
Коефицијент обрта имовине	0,50	0,50	0,56	0,71	1,11
ПОКАЗАТЕЉИ ЗАДУЖЕНОСТИ					
Укупне обавезе/капитал	0,62	0,27	0,07	0,24	0,15
Укупне обавезе/укупна средства	0,38	0,21	0,05	0,15	0,10
ПОКАЗАТЕЉИ РЕНТАБИЛНОСТИ					
ЕБИТДА	43.543	31.275	42.385	35.735	46.537
РОА	0,80%	-1,31%	1%	-4%	4%
РОЕ	1,31%	-1,66%	1%	-6%	6%
РАЦИА ПРОФИТАБИЛНОСТИ					
Нето профитна маржа	1,62%	-2,58%	2%	-4%	4%
Бруто профитна маржа	3,06%	0,07%	2%	0,10%	4%
СОЛВЕНТНОСТ					
ПРОСЕЧНИ ПЕРИОД НАПЛАТЕ ПОТРАЖИВАЊА	21 дан	18 дана	12 дана	12 дана	10 дана
% ЗАРАДЕ У ПОСЛОВНИМ ПРИХОДИМА	52%	57%	55%	65%	62%

На основу информација о вредности појединачних рацио бројева не може се стећи општи утисак о пословном успеху предузећа. Зато се врши упоређивање финансијских показатеља у односу на исти временски тренутак, односно врши се праћење динамике тренда из годину у годину. Такође, за оцењивање успешности пословања поред праћења динамике тренда, мора се сагледати целокупни сет финансијских извештаја.

Анализа информација из претходне табеле:

Општи рацио ликвидности нам говори о томе да ли је предузеће у позицији да измирује своје обавезе када оне доспевају. Норма за оцену коефицијента текуће ликвидности је 1,5. У 2023.години коефицијент је 1,65 што је веће од норме и може се сматрати да се предузеће налази у позицији да измирује обавезе када доспевају. Такође, коефицијент је повећан у односу на 2022. годину. За посматрани период од пет година, овај коефицијент је највише износио 1,79 у 2021. години, док је у претходним годинама био на доста ниском нивоу. Као и претходне године на овај коефицијент утичу и високе залихе материјала.

Ригорозни рацио ликвидности обезбевује тест којим се утврђује да ли предузеће има довољне ресурсе (готовину и потраживања) за измирење краткорочних обавеза. Оптимални ниво се креће од 1:1 до 0,7:1. У извештајној години коефицијент износи 0,58 те можемо закључити да после изузимања вредности залиха и активних временских разграничења, овај коефицијент је испод оптималног нивоа. У посматраном периоду 2019. године је био највећи коефицијент од 1,14, док је најмањи био у 2022. години од 0,28. Предузеће је као и претходних година за покриће својих краткорочних обавеза користило дозвољено прекорачење по текућем рачуну, с тим да је у последњем кварталу 2023.

године стабилисало своје новчане токове те није било потребе за коришћењем дозвољеног прекорачења.

Коефицијент обрта имовине је показатељ ефикасности предузећа која мери способност пословног субјекта да оствари приход од своје имовине кроз однос прихода од продаје и просечне укупне имовине. Показује колико новчаних јединица укупних прихода доноси једна новчана јединица укупне имовине. У 2023. години коефицијент износи 1,11 што би значило да 1,11 динара прихода нам доноси 1 динар укупне имовине. Већи коефицијент обрта значи да предузеће ефикасније користи своју имовину, те предузеће треба настојати да овај однос буде што већи. Коефицијент обрта имовине у посматраном периоду је у 2023. години на највишем нивоу. Ово повећање коефицијента је уследило из разлога повећања реализације пословних прихода (пословни приходи су повећани за око 27% у односу на 2022. годину).

Однос укупних обавеза и капитала је финансијски показатељ задужености предузећа. Овај рацио показује проценат финансирања коришћењем средстава повериоца. Виши однос показује да је предузеће задужено и да се углавном финансира из средстава повериоца (банкарски кредити и др.). Овај рацио у 2023. години износи 0,15 или 15% што значи да предузеће није презадужено и да измирује своје обавезе. Опет напомињемо да је предузеће углавном за покриће своји краткорочних обавеза користило дозвољено прекорачење по текућем рачуну, док је на крају пословне године имало позитиван салдо на текућем рачуну. Приметно је смањење овог рациа у односу на претходну годину, што представља позитиван тренд.

Показатељ односа укупних обавеза и укупних средства у 2023. години износи 0,10 или 10%, што значи да обавезе оптерећују укупну имовину предузећа са 10%.

ЕБИТДА представља добитак предузећа пре опорезивања који се добија када се одузму само оперативни трошкови, а без искључивања трошкова камата и амортизације. Показује нам колико предузеће направи оперативног кеша током године. Предузеће је током 2023. године остварило бољи ЕБИТДА у односу на 2022. годину што значи да је остварило више оперативног кеша. У посматраном периоду ово је највеће остварење, док је најмање остварено у 2020. години.

Стопа приноса средстава (РОА) је показатељ колико је предузеће профитабилно у односу на укупну имовину. РОА се приказује као проценат, и што је РОА већи то је боље за предузеће (нпр. генерално се сматра добрим ако је РОА већи од 5%, а одличним преко 20%). РОА показује колико се са уложеним динаром у инвестицијама повећа профит предузећа. Предузеће треба тежити да се РОА током времена повећава, јер уколико имамо пад РОЕ то показује да предузеће можда превише инвестира у имовину која није успела да произведе раст прихода, што је знак да је предузеће можда у проблемима. Стопа РОА за 2023. годину износи 4%, што представља позитиван тренд повећања у односу на претходне године. Највећа стопа приноса је остварена у 2023. години (4%), најмања у 2022. години, што се може сматрати добрим резултатом.

Стопа приноса капитала (РОЕ) се такође користи као мера како предузеће користи своје ресурсе. У суштини, РОЕ мери само принос на капитал предузећа, изостављајући обавезе. Предузеће је остварило -6% РОЕ за 2022. годину јер је пословало са губитком. Реализација РОЕ за 2023. годину износи 6%. У посматраном периоду може се рећи да је овај резултат најбољи.

Нето профитна маржа или пословна маржа показује колико предузеће оствари нето добити на свом приходу од продаје и једна је од показатеља профитабилности и ефикасности активности (руководства). У 2023. години овај проценат износи 4% што значи да је предузеће од прихода од продаје успело да оствари нето добитак. Из разлога пословања са нето губитком овај проценат је најнижи у 2022. години, а највећи у 2023. години.

Бруто профитна маржа такође показује профитабилност тј. способност предузећа да генерише добит на свом приходу од продаје. Овај проценат треба да буде релативно константан, а на њега утичу разлучити фактори. Ниска маржа указује на лоше перформансе предузећа, док висока маржа указује на добро управљање и руковођење. У посматраном периоду највећу маржу предузеће је остварило у 2023. години 4%, најмању од 0,07% у 2020. години. Конкретно за 2023. годину маржа од 4% показује да је предузеће од својих прихода од продаје остварило 4% бруто добити.

Солвентност представља однос укупне имовине и укупних обавеза. Норма је 1 или више. Уколико је коефицијент већи од 1 можемо сматрати да је предузеће солвентно и да може да из имовине измирује своје обавезе. У 2023. години коефицијент солвентности износи 9,3, најнижи је у 2019. години и износи 2,61, а највиши у 2021. години од 17,8.

Просечни период наплате потраживања у 2023. години износи 10 дана. У 2023. години период наплате је смањен за 2 дана у односу на 2022. и 2021. годину и може се рећи да се тај период из године у годину смањује. Просечни период наплате исказан кроз дане није адекватно мерило, из разлога што се одређена наплата од купаца (нпр. такса гранични прелаз и слично) директно књиже као приход од продаје без задуживања конта потраживања.

Процент зараде у пословним приходима у 2023. години износи 62%. У анализираним и приказаним годинама највећи проценат од 65% је у 2022. години, док је најмањи проценат од 52% био у 2019. години. Овај проценат значи да 62% пословних прихода се користи за покриће трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода. Из угла финансијске одрживости, најважније је да предузеће контролише колико је учешће трошкова запослених у укупним приходима или у укупним расходима.

3.4. Субвенције и остали приходи из буџета

у динарима			
Субвенције и остали приходи из буџета у 2023. години			
Приход	Планирано	Пренето из буџета	Реализовано
Субвенције			
Остали приходи из буџета*	37.225.000	42.505.659	42.505.659

ЈП „Комуналац“ Димитровград се финансира из сопствених прихода те субвенције у виду државне, односно општинске помоћи нису планиране програмом пословања.

Средства у делу осталих прихода из буџета локалне самоуправе у Плану и програму пословања за 2023. годину износе 37.225.000,00 динара, као приход од извођења радова преко уговора са Општином о одржавању хигијене и зеленила у граду, зимског одржавања путева, као и наплате наших осталих комуналних услуга које пружамо Општини. Закључно са 31.12.2023. године, пренето је и реализовано из буџета **42.505.658,98** динара.

3.5. Средства за посебне намене

Р. бр.	Позиција	Реализација 01.01-31.12.2022. Претходна година	План за 01.01-31.12.2023. Текућа година	31.12.2023.		Процент реализације 01.01. - 31.12.2023/ План текућа година
				План	Реализација	
1.	Спонзорство		120.000,00	120.000,00		
2.	Донације		200.000,00	200.000,00	19.500,00	9,75
3.	Хуманитарне активности	70.000,00	200.000,00	200.000,00	30.000,00	15,00
4.	Спортске активности					
5.	Репрезентација	1.797.732,60	1.970.000,00	1.970.000,00	2.507.931,81	127,30
6.	Реклама и пропаганда	1.107.832,00	1.250.000,00	1.250.000,00	1.865.270,00	149,22
7.	Остало					

Донације		
Прималац	Намена	Износ
Хотел Хепинес	Донација за прославу матуре	14.500,00
Дечја села Србије	Донација	5.000,00

Хуманитарне активности		
Прималац	Намена	Износ
Фондација „Замисли живот“	Хум. помоћ за акцију "Да нас буде више"	30.000,00

У периоду од 01.01. до 31.12.2023.године, по одлуци Н.О. ЈП „Комуналац“ Димитровград уплаћена су средства од 30.000,00 динара на име организованих хуманитарних активности Фондације „Замисли живот“ из Димитровграда. Исплаћена средства су у границама планираних. Донирана су средства матурантима Димитровградске гимназије за прославу матурске вечери кроз плаћање менија Хотелу Хепинес у износу од 14.500,00 динара као и средства у износу од 5.000,00 динара Фондацији „Дечија села Србије“ уз одлуке Надзорног одбора предузећа. Трошкови репрезентације одступају од планираних у износу од 27%. Реализована средства за трошкове рекламе и пропаганде износе 1.865.270,00 динара и одступају 49% од планираног износа.

3.6. Инвестиционе активности

Табела реализованих инвестиција

у динарима

Редни број	Назив инвестиционог улагања	2023. година - укупно	
		План	Реализација
1	Замена водоводне мреже у с. Жељуша, ул. Маршала Тита	2.100.000	1.922.628
2	Контејнери метални 1,1м3, канте ПВЦ 120л, бетонске канте (партије)	4.700.000	2.445.000
3	Светлеће рекламе	990.000	978.577
4	Путничко возило-половно	950.000	877.500
5	Набавка нових клима уређаја	500.000	413.000
6	Набавка нових тримера, косачица и мотоних тестера	950.000	715.577
7	Набавка и уградња рол врата за аутомеханичку радионицу	990.000	980.000
8	Израда пројектне документације на реконструкцији водоводне мреже на ул. Кирила и Методија	900.000	880.000
9	Компјутерска опрема	990.000	983.750
10	Набавка нових потапајућих и хлорних пумпи	990.000	488.520
Укупно:		14.060.000	10.684.552

Од почетка године па закључно са 31.12.2023.године предузеће је реализовало инвестиције у укупном износу од 10.684.552,00 динара (планиране инвестиције у износу од 24.630.000,00 динара). Укупна реализација износи 43%.

Предузеће је у првом кварталу реализовало следеће инвестиције:

- Израда пројектне документације на реконструкцији водоводне мреже на ул. Кирила и Методија, уговор закључен 17.02.2023.год., број уговора 175-7/23, уговорена вредност без ПДВ-а је 880.000,00 динара;
- Набавка и уградња рол врата за аутомеханичку радионицу, уговор закључен 13.03.2023.год., број уговора 311-6/23, уговорена вредност без ПДВ-а је 980.000,00 динара (планирана за трећи квартал);
- Набавка нових потапајућих и хлорних пумпи, уговор закључен 22.03.2023.год., број уговора 388-6/23, уговорена вредност без ПДВ-а је 488.520,00 динара (планирана за трећи квартал);

У другом кварталу реализоване су следеће инвестиције:

- Набавка металних контејнера и ПВЦ канти, вредност уговора је 2.445.000,00 без ПДВ-а.
- Набавка компјутерске опреме, уговорена вредност без ПДВ-а је 983.750,00 динара;
- Набавка нових тримера, косачица и моторних тестера, уговорена вредност без ПДВ-а је 715.577,00 динара;
- Набавка нових потап. пумпи, уговорена вредн. без ПДВ-а је 407.100,00 динара;
- Набавка и уградња рол врата за машинску радионицу, уговорена вредност без ПДВ-а је 980.000,00 динара.

Предузеће је у трећем кварталу реализовало следеће инвестиције:

- Набавка металних контејнера и ПВЦ канти, вредност уговора је 2.445.000,00 дин без ПДВ-а;
- Набавка нових клима уређаја, вредност уговора је 413.000,00 дин. без ПДВ-а;
- Светлеће рекламе, вредност уговора је 978.577,00 дин. без ПДВ-а.

У четвртм кварталу реализоване су следеће инвестиције:

- Замена водоводне мреже у с. Жељуша, ул. Маршала Тита, вредност 1.922.628,00 динара без ПДВ-а;
- Путничко возило – половно, вредност 877.500,00 динара без ПДВ-а.

Предузеће није успело да реализује све планиране инвестиције по Плану и програму за 2023.годину (вредност нереализованих инвестиција износи 13.945.448 динара). Поједине планиране инвестије које нису реализоване у 2023.годину су планиране и за 2024.годину.

4. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА - КАДРОВИ

У 2023. години предузеће је засновало радни однос са петоро радника на неодређено време (тесар-зидар, инкасант, службеник службе самозаштите, референт контроле отпадних вода и заменик руководиоца РЈ Гранични прелаз).

Предузеће је током 2023. године заснивало радни однос на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, а из разлога учесталих дужих одсуствовања запослених по разним основама као и повећаног обима посла. У овом периоду ангажовано су и два лица по уговору о делу, као одговорни извођач са лиценцом за извођење електро радова и једно лице као проценитељ вредности радне машине и теретног возила.

Број запослених током 2023. године смањен је за осам радника на неодређено време, од којих је шест радника отишло у пензију, један радник отишао у инвалидску пензију, и један радник је самовољно раскинуо радни однос.

Јубиларне награде

Током 2023. године предузеће је сходно Закону о раду („Сл. Гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14, 13/2017 - Одлука УС, 113/2017 и 95/2018) и чл. 26. Колективног уговора ЈП „Комуналац“ Димитровград дел. бр. 2389-1/23 од 26.12.2023. године радницима доделило четири јубиларних награда за 20 година непрекидног радног стажаведеног у предузећу.

За 10 године додељује се једна, за 20 година две, за 30 година три и за 40 година четири просечне бруто зараде у привреди на републичком нивоу по последњем објављеном податку Републичког завода за статистику.

Број година рада	10	20	30	40	укупно
Број награда	0	4	0	0	4

Укупан издатак за исплату јубиларних награда у 2023. години износи 1.034.626,68 динара.

Отпремнине

У 2023. години исплаћено је седам отпремнина запосленима за одлазак у пензију, укупни издатак за отпремнине износио је 2.635.240,50 динара.

4.1 Структура запослених

Р.бр.	НАЗИВ РАДНОГ МЕСТА	План 2023.	Број запослених на дан 31.12.2023.
•	РЈ „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“	34	31
	Руководилац	1	1
	Инжењер водовода и канализације	/	/
	Референт контроле пијаће воде	1	1
	Референт контроле отпадне воде	1	/
	Бригадир црпне станице „Пртопопинци“	1	1
	Бригадир црпне станице „Ивкове воденице“	1	1
	Шеф сл. самозаштите , унутрашње контроле и ППЗ	1	1
	Шеф система ПОВ „Белеш“	1	1
	Службеник службе самозаштите	12	11
	Хемијски техничар	1	1
	Рукаваоц црпки	6	7
	КВ радник на ВиК	8	6
•	РЈ „ЧИСТОЋА“	27	22
	Руководилац	1	1
	Погон - хигијена и зеленило	20	17
	Погон - градско гробље	5	3
	Погон - Зоохигијенска служба	1	1
•	РЈ „УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ“	27	21
	Руководилац	1	1
	Грађевински погон	8	7
	Погон „Машински парк“	18	13
•	РЈ „ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ“	33	29
	Руководилац	1	1
	Помоћник руководиоца	1	1
	Администратор	1	1
	Електромеханичари	2	2
	Магацински радник	10	10
	Инкасант	8	5
	Радници на одржавању јавних и зелених површина	10	9
•	РЈ „ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ“	24	24
	ДИРЕКТОР	1	1
	ТЕХНИЧКИ ДИРЕКТОР	1	1
	Општи, правни и кадровски послови	14	15
	Служба ЈН и комерцијале	2	2
	Служба рачуноводства	6	5
	УКУПНО:	145	127

Квалификациона структура

Р. бр.	Опис	Број запослених (31.12.2023).
1.	ВСС	13
2.	ВС	5
3.	ВКВ	2
4.	ССС	39
5.	КВ	34
6.	ПК	33
7.	НК	1
	Укупно:	127

Старосна структура

Р.бр.	Опис	Број запослених (31.12.2023.)
1.	До 30 год.	2
2.	30 до 40 год.	7
3.	40 до 50	48
4.	50 до 60	55
5.	Преко 60	15
	Укупно:	127

По времену у радном односу

Р. бр.	Опис	Број запослених (31.12.2023.)
1.	До 5 година	1
2.	5 до 10	1
3.	10 до 15	13
4.	15 до 20	14
5.	20 до 25	35
6.	25 до 30	27
7.	30 до 35	16
8.	Преко 35	20
	Укупно:	127

НАПОМЕНА: У горе наведеним табелама приказан је само број радника који раде по Уговору о раду на неодређено време.

Структура запослених по радним јединицама и по основу ангажовања на дан 31.12.2023.

Основ ангажовања	РЈ „ВиК“		РЈ „Чистоћа“		РЈ „Услугне делатности“		РЈ „Гранични прелаз“		РЈ „Заједничке службе“		УКУПНО	
	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
Уговор о раду (неодређено)	30	31	22	22	22	21	33	29	23	24	130	127
Уговор о раду (одређено)	2	1	4	4	2	3	3	3	3	4	14	15
Привремени и повремени послови	/		/		/		/		/		/	
Уговор о делу									1	1	1	1
Агенција	3	4	10	13	4		7	9	7	8	31	34
Замена одсутних радника	3	3	1	3	1	2	1	2	/		6	10
УКУПНО	38	39	37	42	30	26	44	43	34	37	182	187

4.2 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

РАСХОДИ ЗАРАДА ЗАПОСЛЕНИХ								
Р.Б.	ОПИС	КОНТО	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4x100	ИНДЕКС 7/6x100
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Маса Бруто 2 (са припадајућим порезима и доприносима на терет послодавца)	520 и 521 и 529	170,401,576.28	194,626,642.37	217,222,743.78	216,724,578.04	114.2	99.8
2	Трошкови накнада по уговору о делу	522	407,036.15	343,364.20	400,000.00	425,925.96	84.4	106.5
3	Накнаде члановима надзорног одбора	526	1,037,195.28	1,030,189.03	1,200,000.00	1,141,975.36	99.3	95.2
4	Превоз запослених на посао и са посла	52910 и 5296	494,429.00	523,323.00	750,000.00	579,245.66	105.8	77.2
5	Дневнице на службеном путу у земљи и иностранству	52911 и 529118	561,736.23	583,034.94	900,000.00	470,955.11	103.8	52.3
6	Накнада трошкова на службеном путу у земљи и иностранству	52913, 529131, 5394	617,640.71	103,341.32	800,000.00	734,860.52	16.7	91.9
7	Отпремнине за одлазак у пензију	5290	592,358.00	994,600.75	2,765,000.00	2,635,240.50	167.9	95.3
8	Јубиларне награде	5292	2,551,376.00	1,773,306.45	1,040,000.00	1,034,626.68	69.5	99.5
9	Помоћ радницима и породици радника	5293, 52904, 529041 и	1,159,048.00	1,022,055.11	8,200,000.00	7,958,206.70	88.2	97.1
10	Уговори о привременим и повременим пословима (Јавни радови НСЗ,...)	5242	2,031,569.03	1,381,870.15	1,300,000.00	1,128,114.94	68.0	86.8
11	Остали трошкови запослених и других физ. лица	5243,525 и 5298 и 52981	186,813.03	12,992.65	250,000.00	42,762.40	7.0	17.1
12	Услуге ангажовања извршиоца за обављање послова	528		28,336,998.52	34,473,421.22	34,125,254.78	0.0	99.0
13	Укупно (од 1 до 12)		180,040,777.71	230,731,718.49	269,301,165.00	267,001,746.65	128.2	99.1

4.3 Исплаћене зараде у 2023. години

У следећој табели приказана је исплаћена зарада по платним списковима по месецима у 2023. години. У овој маси зарада се налазе само запослени који су у датом месецу били на платном списку, односно искључене су зараде запослених који су се налазили на боловању преко 30 дана (на терет РФЗО), одсутни по другом основу, као и исплата зарада по основу исхране у току рада.

МЕСЕЦ	БРУТО 1			БРУТО 2		
	План 2023.	Реализација 2023.	реализација /план	План 2023.	Реализација 2023.	реализација а/план
1/2023	15.576.384	15.117.584	0,97	17.936.206	17.407.898	0,97
2/2023	14.313.253	14.214.834	0,99	16.481.711	16.368.381	0,99
3/2023	16.954.624	16.427.108	0,97	19.523.250	18.915.815	0,97
4/2023	15.424.101	15.400.526	1,00	17.760.852	17.733.706	1,00
5/2023	17.039.624	16.994.277	1,00	19.621.127	19.568.910	1,00

6/2023	16.411.117	16.325.812	0,99	18.897.400	18.799.173	0,99
7/2023	14.679.818	14.658.820	1,00	16.903.810	16.879.632	1,00
8/2023	15.872.949	15.714.317	0,99	18.277.700	18.095.036	0,99
9/2023	14.679.818	14.653.526	1,00	16.903.810	16.873.535	1,00
10/2023	15.176.383	15.163.984	1,00	17.475.606	17.461.328	1,00
11/2023	15.576.383	15.370.796	0,99	17.936.206	17.699.472	0,99
12/2023	16.938.832	16.568.658	0,98	19.505.066	19.078.810	0,98
УКУПНО	188.643.286	186.610.242	0,99	217.222.744	214.881.696	0,99

5. УЛАГАЊА У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЈП „Комуналац“ Димитровград врши сакупљање биоразградивог материјала (трава и грање) за потребе компостера те самим тим умањује укупну количину отпада који се одвози до Регионалне депоније у Пироту. Компостирање је биолошка разградња органске материје, под утицајем микроорганизама у аеробним условима, све до настанка компоста. Компост је стабилан производ сличан хумусу. Зрео компост побољшава структуру и микробиолошку активност тла, стога може послужити као ђубриво или као средство за побољшање квалитета тла.

Издавање секундарних сировина из укупне количине комуналног отпада такође доводи до смањења количине отпада који се одвози до „Регионалне депоније Пирот“ поред Пирота.

Издавање секундарних сировина, као и баштенског отпада из укупне масе отпада има два аспекта:

Први аспект је умањење запреминске количине отпада који би се требао одложити на РДП у Пироту, а самим тим и смањење трошкова везано за транспорт и одлагање отпада.

Други аспект је приход од продаје секундарних сировина и стварање стабилног компоста сличног хумусу (процес компостирања се ради одвојеним прикупљањем биоотпада, који чини тежински удео од око 30-40% укупног отпада).

Компостирањем се за 1/3 смањује отпад, самим тим и трошкови депоновања отпада на Регионалној депонији у Пироту.

Претходних година почето је са постављањем посебних контејнера за одлагање стакла, картонске и пластичне амбалаже. Тренутни број постављених контејнера (134 комада за пластичну амбалажу и 18 за картонску).

Количина сакупљеног и одложеног комуналног отпада на Регионалну депонију у Пироту током 2023. године износи 2.475,62 тона.

Током 2023. године ЈП „Комуналац“ Димитровград је добило по основу Одлуке Скупштине општине Димитровград о улагању непокретних и покретних ствари у капитал Јавног предузећа следећа средства: Аутосмећар Ивеко 180е са надоградњом, набавне вредности 10.342.265,60 динара и Чистилицу Кадаме Ага 2100, набавне вредности 11.364.000,00 динара. Овим средствима вршиће се сакупљање, превоз и чишћење отпада и смећа. Такође, Јавно предузеће је својим средствима набавило: контејнере за смеће 40 комада укупне вредности 1.840.000,00 динара без ПДВ-а и канте за смеће 250 комада укупне вредности без ПДВ-а 605.000,00 динара. Сва транспортна средства којима се врши сакупљање и превоз отпада и смећа се редовно одржавају како би се несметано обављала активност за коју су намењена. Предузеће све више осавремењава свој систем рада и обогаћује свој асортиман, издавајући сваке године средства за куповину најсавременије опреме и алата (моторне и телескопске тестере, ручне и самоходне косачице, тримери, дувачи и усисивачи лишћа, атомизери и др.).

Расходи у циљу заштите животне средине у 2023. години:

1. Трошкови одлагања комун. отпада на Регион. депонији.....**5.046.910,45 дин. без ПДВ-а.**
2. Материјал и помоћни материјал.....**655.420,12 дин. без ПДВ-а.**

6. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Значајни догађаји који су се десили након датума 31.12.2023.године, а који би имали утицај на финансијске извештаје предузећа за 2023. годину или обелодањивање и њихове ефекте до дана израде Извештаја нисмо уочили.

Накнадни догађаји за које сматрамо да треба обелоданити и који могу имати утицаја на будуће пословне активности предузећа, могу се описати на следећи начин:

Предузеће је почетком 2024. године односно дана 11.01.2024. обновило уговор са ОТП банком о наставку коришћења дозвољеног прекорачења по текућем рачуну са роком враћања до 31.12.2024. године. Предузеће је пословну годину завршило са позитивним салдом готовине, те није било потребе за коришћењем дозвољеног минуса и своје пословне активности усмериће ка томе да се што мање користи овај вид задуживања у будућем периоду.

Финансијски извештаји састављени су коришћењем исте рачуноводствене политике и метода израчунавања као у најскоријим годишњим финансијски извештајима.

Предузеће је пословну годину завршило са добитком, што се може и видети у билансима успеха и стања, те ће Надзорни одбор након усвајања годишњег извештаја о пословању и финансијског извештаја за 2023. годину донети одлуку о расподели добити.

Позитивно пословање Предузећа је настављено и после завршетка пословне године односно у првом кварталу 2024. године, те се тиме обезбеђује сталност пословања у будућем периоду, с обзиром на све сложеније друштвено-економске изазове када питање одрживости пословања постаје све значајнија тема.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О ОТКУПУ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА

Јавно предузеће „Комуналац“ Димитровград нема сопствене акције.

8. ПОСТОЈАЊЕ ОГРАНАКА

Јавно предузеће „Комуналац“ Димитровград нема огранака.

9. ИНФОРМАЦИЈЕ О АКТИВНОСТИМА У ОБЛАСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Јавно предузеће „Комуналац“ Димитровград током 2023. године није имало активности на пољу истраживања и развоја.

10. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ВЕЗАНЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Процес управљања ризицима један је од кључних делова система ФУК. Предузеће је усвојило Стратегију управљања ризицима дел.бр. 1829-2/20-21 од 13.12.2021. године, којом се уређује поступак управљања класификованим и ранжираним ризицима идентификованим на нивоу ЈП „Комуналац“ Димитровград. Ажурираним Правилником о финансијском управљању и контроли (ФУК) бр.1830-4/20-23 од 26.06.2023. усвојеним Одлуком Надзорног одбора предузећа бр. 1402-6/23 од 27.07.2023. године године ближе се дефинишу појам и врсте ризика и методе за утврђивање ризика, као и мерење ризика.

Циљ управљања ризицима је обезбеђивање одговорног управљања – управљачка одговорност, односно законитост, економичност, ефективност, ефикасност и јавност заснована на елементима корпоративног управљања.

Стратегија дефинише циљеве и користи од управљања ризиком, одговорности за управљање ризицима и даје преглед оквира који ће се успоставити како би се успешно управљало ризицима. Стратегија, такође, представља свеобухватни оквир за подршку особама одговорним за спровођење стратешких планова. Управљање ризицима постаје нужност и потреба у процесу планирања и доношења одлука, али и један од алата за побољшање ефективности пословања на свим нивоима. Стратегија се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени, а контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Управљање ризиком обухвата поступак идентификовања, процену укупног скорa ризика, као и дефинисање неопходних контрола у форми интерних аката чијом се применом утиче на потенцијалне догађаје и ситуације које могу имати негативан ефекат на остварење дефинисаних циљева Предузећа, са задатком да се остваре дефинисани циљеви, односно да се пружи „разумно уверавање“ да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво.

Приликом израде планских докумената утврђују се стратешки и оперативни циљеви Предузећа. Циљеви садржани у програмима пословања, стратешким, оперативним или финансијским и планским документима полазна су основа за утврђивање ризика у пословању Предузећа и његових организационих јединица. Управљање ризиком је саставни део процеса планирања, и подразумева разматрање ризика који могу утицати на реализацију циљева.

Процес управљања ризиком у Предузећу обухвата:

- а) утврђивање циљева,
- б) идентификовање ризика,
- в) процену ризика,
- г) решавање ризика,
- д) праћење и извештавање о ризицима.

а) Утврђивање циљева

Основни предуслов за управљање ризиком је дефинисање циљева. Циљеви представљају јасно дефинисане очекиване стратешке и оперативне резултате које Предузеће жели да оствари. Постављање циљева помаже у планирању будућих активности, утврђивању приоритета, ефективној расподели расположивих ресурса и праћењу напретка у односу на постављене циљеве. Управљање ризиком се спроводи са циљем да се допринесе што бољој реализацији планираних циљева Предузећа.

Циљеви Предузећа морају бити уравнотежени између визије, мисије, стратегија и кључних пословних процеса. Стратегијско планирање подразумева дефинисање стратешких циљева и стратегија на бази дефинисане МИСИЈЕ и ВИЗИЈЕ Предузећа.

б) Идентификовање ризика

Ризик је било који догађај или проблем који би се могао догодити и неповољно утицати на постизање стратешких и оперативних циљева Предузећа. Ризик се може дефинисати и као могућа претња, догађај или штетни догађај, или пропуштање радње односно нечињење које може проузроковати губитак имовине или угледа или угрозити успешно извршавање задатака. Пропуштене прилике се такође сматрају ризиком.

Ризици се сврставају у три основне групе, и то:

1. Инхерентни ризик,
2. Контролни ризик,
3. Резидуални ризик

ИНХЕРЕНТНИ РИЗИК је ризик са којим се суочава руководство пре примене било каквих мера интерне контроле..

Инхерентни ризик је ризик који постоји независно од примене било каквих мера. У инхерентне ризике спадају:

1. Степен сложености прописа, односно потешкоће у вези тумачења прописа
2. Степен и развијеност организационе структуре предузећа
3. Вредност укључених средстава
4. Стручност запослених

КОНТРОЛНИ РИЗИК је ризик да интерним контролама неће бити откривена грешка. Инхерентни ризик се може ублажити применом адекватних мера контроле. Контролни ризик представља ризик од неадекватности постојећих контролних система, односно процену да они неће адекватно заштитити предузеће.

Контролни ризик настаје као последица неадекватних интерних контрола, контролних система и могућности да они на неадекватан начин штите читав систем. Најчешћи примери контролног ризика су следећи:

1. Неефикасне процедуре и процеси
2. Неблаговременост спољашних информација
3. Непоштовање временских рокова
4. Неадекватни преноси средстава између рачуна
5. Неодговарајуће екстерно извештавање
6. Неблаговремени захтеви за пренос средстава и неодговарајући пренос средстава
7. Непостојање линија утврђених надлежности
8. Недовољна интерна комуникација
9. Неадекватан број запослених и недовољна вештина и знања запослених
10. Незаконите радње руководиоца
11. Неадекватно раздвајање задужења/разграничавање задужења запослених
12. Неправилно чување документације
13. Неуспешно ограничавање приступа информацијама
14. Сувише рестриктиван приступ информацијама

РЕЗИДУАЛНИ РИЗИК је ниво ризика који остаје после примене постојећих мера и интерне контроле. Након што се примене мере за смањење и обраду ризика, увек преостаје одређена мера ризика. Даље је потребно проценити колико су одлуке за

третирање ризика биле успешне у смањењу ризика и колики је резидуални ризик. Ако је исти неприхватљив, тада је потребно донети пословне одлуке о решавању те ситуације. Неке од могућности су дефинисати другачије начине третирања ризика, применити додатне контроле, евентуално склопити уговоре са осигуравајућим кућама и сл. Резидуални ризик се никада не може у потпуности уклонити, али је циљ да се исти минимизира.

Кључна фаза у управљању ризиком је идентификовање ризика која подразумева дефинисање потенцијалних ризика који могу имати утицај на реализацију стратешких и оперативних циљеве Предузећа и узроке ризика, као и потенцијалне последице ризика. Приликом утврђивања ризика користи се типологија ризика према којој су ризици подељени на пет главних типова ризика. Типови ризика односе се на следећа подручја:

1. Екстерно окружење:

- одлуке државних органа и приоритети окружења (Општина Димитровград, Народна скупштина, Влада РС, ЕУ и сл.),
- ризици макро окружења (геополитички, економски и сл.),
- екстерни партнери (грађани, удружења, медији, екстерни извршиоци услуга и сл.);

2. Планирање, процеси и системи:

- стратегије, планирање, политика и интерне одлуке,
- управљачки, оперативни и финансијски процеси,
- информационе технологије и остали системи подршке;

3. Структура запослених:

- стручна оспособљеност за обављање послова,
- интерна организација посла (управљање, улоге и одговорности, делегирање и сл.),
- етика и понашање у организацији посла (“тон са врха”, сукоб интереса и сл.),
- сигурност запослених, објеката и опреме;

4. Законитост и исправност:

- примењивост, свеобухватност и усклађеност постојећих закона, прописа и правила;

5. Комуникације и информације:

- методе и канали комуницирања,
- квалитет и правременост информација.

У зависности од групе ризика, руководиоци организационих јединица Предузећа у сарадњи са запосленим одговорним за управљање ризиком, (одговорни руководиоца за ФУК-референт за ФУК) идентификују ризике који су у вези са циљевима из њихове надлежности. При томе могу користити разне методе утврђивања ризика, као што су: извештаји интерне и екстерне ревизије, информације садржане у анализама руководства, радионице и упитници за утврђивање ризика.

Руководиоци организационих јединица у Предузећу, за циљеве из своје надлежности, утврђују ризике у обрасцима за утврђивање и процену ризика (Образац 2-*Мапа пословних процеса и Образац обавештавања о ризику*) и исте евидентирају у *Регистар ризика*, који чине саставни део Правилника о финансијском управљању и контроли и Правилника о мапирању пословних процеса.

Референт за систем ФУК (руководилац за ФУК), на нивоу Предузећа, води и редовно ажурира Регистар ризика на основу информација запослених и руководиоца организационих јединица Предузећа.

в) Процена ризика

Процена ризика се врши на основу процене вероватноће појаве ризика и значаја њиховог утицаја. За мерење ризика користе се матрице ризика које су приказане у следећим табелама:

ГРАНИЦЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ РИЗИКА				
У Т И Ц А Ј	Велики	Ризици за даље надгледање и управљање		Неприхватљиви ризици, потребне додатне радње, одговори на ризик
	Умерен			
	Мали	Прихватљиви ризици, нису потребне додатне радње (ризиви под контролом)		
ВЕРОВАТНОЋА		Мала	Средња	Велика
УКУПНА ИЗЛОЖЕНОСТ РИЗИКУ (СТЕПЕН РИЗИКА)		Низак	Средњи	Висок

МАТРИЦА РИЗИКА

Изузетно висока	5	10	15	20	25
Висока	4	8	12	16	20
Средња	3	6	9	12	15
Ниска	2	4	6	8	10
Веома ниска	1	2	3	4	5
Вероватноћа	Веома низак утицај	Низак утицај	Средњи утицај	Висок утицај	Веома висок утицај

Матрица ризика садржи 4 различите категорије ризика. То су:

1. Критични ризици 15 - 25

2. Условни ризици 8 - 12
3. Ризици од малог утицаја 4 - 6
4. Безначајни ризици 1 - 4

Оцене се дају за дефинисане ризике у оквиру мапа пословних процеса по матрици „5x5“ оцењујући вероватноћу и утицај датог ризика.

Сваки руководилац организационе јединице, носилац пословног процеса, који је и власник ризика, даје своју дискрециону оцену ризика. За све ризике скора 12 и преко 12, неопходно је дати меру за минимизирање ризика, односно свођење ризика на прихватљив ниво. Власник пословног процеса, односно носилац ризика у оквиру истог, дефинише адекватне контролне активности у постојећим писаним процедурама за реализацију пословних процеса, даје меру за ублажавање ризика, односно за свођење ризика на прихватљив ниво.

Током годишњег периода, иницијативу за оцену ризика, односно измену и допуну процедуре, може покренути и запослени на извршилачком радном месту који је укључен у реализацију активности из датог пословног процеса.

За бодовање вероватноће и утицаја ризика користи се скала за рангирање ризика:

ВЕРОВАТНОЋА		Рангирање
Изузетно висок	100% - Утврђена присутност	5
Висока	80% - Вероватна присутност	4
Средња	60% - Могућа присутност	3
Ниска	40% - Мало вероватна присутност	2
Веома ниска	20% - Присутност није вероватна	1
УТИЦАЈ / ЗНАЧАЈ		Рангирање
Изузетно висок	100% - Веома висок утицај	5
Висок	80% - Приличан утицај	4
Средњи	60% - Значајан утицај којим је могуће управљати	3
Низак	40% - Безначајан утицај	2
Веома низак	20% - Занемарљив утицај	1

На основу скале се врши бодовање свих идентификованих ризика множењем вероватноће догађаја са утицајем ризика.

Циљ ове фазе процеса је разврставање ризика по приоритетима, како би се на ризике највишег степена приоритета могло одговорити применом адекватних мера контроле. Прво се одговара на ризике који су повезани са највећим губицима, односно утицајем и највећим степеном вероватноће настанка, док се ризици чија је вероватноћа настанка мања, а негативан утицај слабији, само евидентирају и прате.

г) Решавање ризика

Поступање по ризицима је одређивање мере за управљање најважнијим ризицима. Дефинисање корективних мера којима се делује на ризике дефинишу руководиоци служби у Предузећу.

Кључни ризици на које руководство Предузећа приоритетно делује су ризици који:

- представљају директну претњу успешном завршетку пројеката, програма или активности;
- могу довести до значајних финансијских губитака;
- имају за последицу повреду закона и других прописа;
- могу узроковати штету интересним групама Предузећа (грађани, добављачи, Општина Димитровград, Влада РС, ЕУ и др.);
- доводе у питање сигурност запослених;
- могу озбиљно утицати на углед Предузећа.

Вероватноћа и утицај ризика се смањује избором адекватног одговора на ризик. Циљ управљања ризицима је смањити вероватноћу наступања потенцијалног догађаја и његов негативан утицај. За сваки ризик треба изабрати један од следећих одговора на ризик:

1. избегавање ризика;
2. преношење ризика;
3. прихватање ризика;
4. подела ризика;
5. смањивање/ублажававање ризика.

Подаци о поступању по ризицима и одговори на ризике биће садржани у Регистру ризика у којем је дефинисан рок за извршење планираних радњи и одговорна особа за спровођење потребних радњи.

д) Праћење и извештавање о ризицима

Имајући у виду да се окружење у којем Предузеће послује стално мења, мења се и окружење сваког ризика, неопходно је спроводити редовне активности праћења и извештавања о ризицима. Тиме се процењује ефикасност управљања ризицима и потреба додатног утицаја на ублажававање истих. Ризике је потребно редовно прегледати и разматрати како би одговори на њих и даље били ефикасни. Сходно томе, Регистар ризика се ажурира годишње у погледу нових ризика, ризика који су прихваћени, као и ризика на које се није могло деловати на планирани начин. Посебно је значајно обратити пажњу на ризике настале услед учестале промене законске регулативе.

Праћење утврђених ризика обухвата и праћење спровођења мера за смањење ризика.

Сваки руководиоца службе обавезан је да, у свом делу надлежности, периодично ажурира процену ризика и прати спровођење мера за смањење (ублажававање) ризика.

11. ПОСЛОВНИ РИЗИЦИ И ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Пословање предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе, каматни ризик готовинског тока, ризик од промена цена), кредитни ризик (предузеће нема значајне концентрације кредитног ризика), ризик ликвидности и ризик токова готовине.

Управљање ризицима у предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијких тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља менаџмент предузећа у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора. Менаџмент предузећа идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама предузећа.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик немогућности предузећа да измирује своје обавезе и обухвата:

- Ризик ликвидности (немогућност плаћања обавеза)

Планиране активности у случају појаве ризика: Јасно дефинисана нормативна акта управљања ризиком ликвидности (идентификација, процена, мерење, мониторинг изложености и контрола целог процеса); Узимање дозвољеног прекорачења по текућем рачуну.

- Ризик ликвидности (смањење наплате потраживања)

Планиране активности у случају појаве ризика: редовно обавештавање или опомињање купаца који нередовно измирују своје обавезе; покретање поступка извршења као и судских утужења; искључивање потрошача са водоводне мреже.

Руководство предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да предузеће у сваком тренутку испуњава све своје обавезе, одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Ценовни ризик

Планиране активности у случају појаве ризика: Уговорима који се склапају у поступцима ЈН и набавки на које се Закон о ЈН не примењује дефинисати да до повећања уговорених цена може доћи само уз претходну сагласност наручиоца (Предузећа).

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би се обезбедио профит и очувала оптимална структура капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Предузеће, као и остала предузећа која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа позајмљених извора и укупних извора. Позајмљени извори се добијају када се од укупних извора (АОП 0456 биланса стања) одузме капитал (АОП 0401 биланса стања). Укупни извори средстава представљају укупну пасиву на АОП-у 0456 биланса стања.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2023. и 2022. године су били следећи:

	2023.	Хиљада динара 2022.
1. Укупна пасива или укупни извори (АОП 0456)	402.635	351.571.
2. Капитал (АОП 0401)	278.670	217.497
3. Позајмљени извори (АОП0456-АОП0401)=(1 – 2)	123.965	134.074
4. Коефицијент задужености (3/1)	0,31	0,38

Образложење: На сваки динар укупних извора финансирања долази 0,31 динар позајмљених извора (обавезе) за 2023. годину, односно 0,38 динара за 2022. годину.

Кредитни ризик

Предузеће за 2023. год. се задужило и виду дозвољеног прекорачења по текућем рачуну у износу од 30.000.000,00 динара, ради краткорочног финансирања текуће ликвидности. Средства су се користила по потреби из разлога како би предузеће могло несметано да функционише, односно измирује благовремено своје обавезе како према држави тако и према радницима и добављачима.

На основу свеобухватне анализе пословања и планираних активности за 2024. годину предузеће планира да и даље по потреби и у складу са приоритетима користи дозвољено прекорачење по текућем рачуну.

12. КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ И СПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ПОСЛОВАЊА

Корпоративно управљање као скуп система и принципа који се примењују у самом процесу управљања предузећем подразумева адекватну расподелу функција управљања и руковођења у ЈП „Комуналац“ Димитровград, а Закон о јавним предузећима дефинише обавезу за директоре и чланове Надзорног одбора да познају и примењују корпоративно управљање у раду.

У циљу унапређења система корпоративног управљања у 2020. години успостављен је систем финансијског управљања и контроле (ФУК). Финансијско управљање и контрола спроводи се одређеним политикама, процедурама и активностима са основним задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће Предузеће своје циљеве остваривати кроз:

- пословање у складу са важећим законским прописима,
- поузданим финансијским извештајима,
- ефикасним коришћењем средстава,
- заштитом података,
- обезбеђењем интегритета запослених, њихове стручности и етичности.

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:

- 1) Контролно окружење
- 2) Управљање ризицима
- 3) Контролне активности
- 4) Информисање и комуникација
- 5) Праћење и процена система

Финансијско управљање и контрола у Предузећу организује се као систем процедура и одговорности свих лица у Предузећу. Усвојен је Правилник о мапирању пословних процеса, сачињен је Регистар оперативних ризика по организационим јединицама на нивоу предузећа, усвојена је Стратегија управљања ризиком као и Правилник о финансијском управљању и контроли.

У 2021-ој, 2022-ој и 2023-ој. години, извршена су редовна годишња ажурирања успостављеног система ФУК. Извршена су ажурирања листа пословних процеса и пословних активности по организационим целинама, мапа дефинисаних пословних процеса. Процењени су и ранжирани постојећи ризици и идентификовани нови ризици. Ажурирани су подаци у Регистру ризика, дефинисане адекватне контролне активности у постојећим писаним процедурама за реализацију пословних процеса по организационим целинама предузећа и усклађен текст писаних процедура са мерама за ублажавање ризика. Извршено је и ажурирање интерних аката која се односе на систем ФУК – Правилник о систему ФУК за ЈП „Комуналац“ Димитровград и Правилник о мапирању пословних процеса.

У склопу финансијског управљања и контроле сваке године се раде извештаји који се достављају Централној јединици за хармонизацију при Министарству финансија.

У тренутку сачињавања овог Извештаја предузеће је у поступку редовног годишњег ажурирања система ФУК у 2024. години (верзија 5).

ЈП „Комуналац“ Димитровград је у 2021-ој и 2022- ој години укључено у пројекат РЕЛОФ 2, реформа локалних финансија. У оквиру пројекта, представници предузећа и чланови Надзорног одбора присуствовали су семинарима и обукама за доносиоце одлука на којима су обрађиване теме обавеза и одговорности чланова надзорних одбора и основе корпоративног управљања, планирање и извештавање о раду јавних предузећа, финансијски показатељи и транспарентност, управљање ризицима и управљање променама и координација рада јавних предузећа на локалном нивоу.

У складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције у предузећу је спроведена обука на даљину за запослене под називом „Етика и интегритет“.

Надзорни одбор предузећа донео је Кодекс понашања запослених у ЈП „Комуналац“ Димитровград бр. 2712-6/19 од 30.10.2019. године којим се утврђују општа правила понашања запослених при обављању послова у предузећу, према корисницима услуга, колегама, руководиоцима и другим запосленим у току рада и ван радног времена.

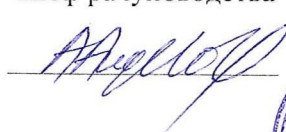
Све релевантне информације о пословању, документа којима се уређује пословање предузећа, финансијски извештаји, извештаји ревизора, квартални извештаји о усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања и други документи, као и тренутно актуелне информације које су важне нашим корисницима се објављују на званичном сајту предузећа <http://www.komdmg.org.rs>.

Такође, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја израђен је Информатор о раду и објављен путем јединственог информационог система информатора о раду, који води и одржава Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Информатор се редовно ажурира. У виду банера постављен је и на званичној интернет страници предузећа.

Референт плана и анализе

Шеф рачуноводства

Директор ЈП „Комуналац“

